

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólát sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, augusztus 28.

Mai számunk főbb közleményei:

**Vezérezik: A kaszárnya-kölcsön.
A kínai háború.
Gerlóczy Károly temetése.
Kriszár István meghalt.
Az orfeumos grófnő.
Kerékpáros világtúrázó Aradon.
Öngyilkosság a sineken.
Az Alföld tündérvirtje.
Tragédia a Lipótvárosban.
Tárcza: A nyárfa-utcai bank. Irta: Szomaházy István.
Csarnok: Eljegyzés. Irta: Roderich Albert.**

A kaszárnya-kölcsön.

Arad, augusztus 27.

Egy időközben érkezett újabb ajánlat folytán a városi pénzügyi bizottság az ugynevezett kaszárnya-kölcsön ügyét a mai ülésén ismét tárgyalni fogja s ennek újabb javaslata kapcsán ez a dolog előreláthatólag még egyszer a közgyűlés elé fog kerülni, hogy ez behatóbb megfontolás révén az előbbinél esetleg célirányosabb határozatot hozzon.

Az ügy előzményei ismeretesek. A honvédhuszárlaktanya, úgy a hogyan most áll, holt érték és csak újabb építkezés és befektetés által lesz jövedelmezővé tehető, ennek tehát a város jól felfogott érdekében okvetlenül meg kell történnie.

Az építéshez szükséges pénz előteremtése azonban tudvalevőleg nehézségekbe ütközött. A piac nehézkes, a záloglevelek árfolyama alacsony, s így a hitelintézeteknél pénzt épen nem, vagy csak drágán lehetett kapni. Így merült föl az a terv,

hogy építse a város a kaszárnyát a saját pénzén, vagyis hogy a vagyonát képező regále kötvényekből annyit pénzzé váltson, a mennyivel az építkezés költségei fedezetet nyernek. Ezek a kötvények ugyanis jóval kisebb jövedelmezőségűek, mint a milyen drága lenne a kölcsön, melyet a város valamely idegen pénztintézet-től — bár a legkedvezőbb feltételek mellett is — felvehetne.

Ez az eszme észszerű és könnyen keresztül is vihető, de a közgyűlés elé terjesztett kiviteli módozatainak olyan formális defektusai vannak, a melyeknél fogva a kormány az azok megvalósításához való hozzájárulása alig remélhető. Történt is ez irányban felszólalás a közgyűlésen, de utóbbi ennek dacára változatlanul fogadta el a javaslatot, rést engedve ily módon a lehetőségnek, hogy a határozat visszautalásával a sürgős ügy újabb haladékot szenved.

A dolog ily stádiumában érkezett a „Hazai“-nak az ajánlata egy megfelelő kölcsön engedélyezése iránt, s ez által megint alkalma nyílt a pénzügyi bizottságnak, hogy a kérdést újabb megfontolásra tárgyává tegye, a mi a mai ülésen fog megtörténni.

A pénzügyi bizottság a „Hazai“ ajánlatát előreláthatólag nem fogja magáévé tehetni épen azon oknál fogva, a mely miatt a többi kölcsönt visszautasította, t. i. mert drága. E helyett azonban — mint említők — alkalom kínálkozik a pénzügyi bizottság részére, hogy azt az ideát, mely az építés fedezetét a regále kötvé-

nyek értékesítésével tervezi, megvalósítható formába öntse s ez alapon a közgyűlés elé újabb javaslatot terjeszzen.

Az előbbinek az a hibája, hogy a törzsvagyon felhasználásának kölcsönszerű természetűe nincs benne kellőleg kidomborítva s a visszafizetés nincs tervszerű és időhöz szabott törlesztéshez kötve. Az évenkénti visszafizetés itt sajátképen csak markirozva van azzal a csekélyke összeggel, a mely a 4¹/₂% leszámítása után a laktanya bérjövendelméből fennmarad, s a melylyel a felhasznált törzsvagyon lassankinti visszafizetése tervezetik. Nagyon is lassankint, annyira, hogy ez törlesztésnek nem is tekinthető, annál kevésbé, mert az alapjául szolgáló bérjövendelem a hosszú időközben esetleg annyira csökkenhet, hogy az a törlesztésre számított bizonyos szuperplusz teljesen elenyészik.

A törzsvagyonnak az építkezéshez való segítségül vétele tehát ezen módozatok mellett nem kölcsönvétel, hanem annak felhasználása, elköltése, ehhez pedig a minisztérium hozzájárulni nem fog, először már azért sem, mert az efféle elvől ellenzi, másodsor pedig azért nem, mert ama javaslat megszavazása nem ment végbe azon formalitások között, melyekhez a törzsvagyon elidegenítése fölötti jogérvényes határozatok kötve vannak.

A pénzügyi bizottság tehát az ő mai ülésén a „Hazai“ kölcsönajánlatának visszautasítása mellett is pozitív munkát végezhetne azzal, hogy a regále kötvények igénybevételének egészséges eszméjét megvalósíthatóvá tenné egy ollyszzerű javaslat

TÁRCZA.

A nyárfa-utcai bank.

Irta: Szomaházy István.

— Herz, van önnek öt forint? — kérdezte hanyag mosolyal az a tiszteletreméltó öreg férfi, a ki deres császárszakállát nemes nyugalommal pihentette — az íróasztal itatóspapírján.

A fiatal ember, akihez a sajtóságos szavak intézve voltak, a májbetegség keserűségével kacagott.

— Öt forint? — ismételte olyan hangon, mintha az ősz padrone valami szumátrai ritkaságot kért volna tőle egészen váratlanul. — Van már legalább két hete, hogy nem láttam egy eleven bankót. Ma délben szálat fogunk ebédelni, mert a feleségemnek nem adhattam ki a konyhapénzt.

A különös párbeszéd még nem ért véget, mikor egy harmadik személy lépett az elegáns irodahelyiségbe.

A harmadik személy, — a ki meggyzsinóros egyenruhát és ezüstcsattos sikkát viselt, a Szép Heléna álomdalát füttyűrészte.

A tiszteletreméltó aggastyán egyszerre a homlokára ütött, s mintha valami váratlan jó ötlet jutott volna hirtelen az eszébe, leereszkedő

kegyességgel fordult a meggyzsinóros egyéniséghez.

— Hanák, — mondta finom szemcsiptetéssel — Hanák, gördüljön le a sarki korcsmába és hozzon fel egy jó korsó hideg sört. De vigyázzon, Hanák, hogy a habbal a kimérő legény ne éljen vissza tulságosan. Mert ha sört akarok inni, ebből az következik, hogy sörre és nem habra szomjazom . . .

Hanák — nevezük őt mi is e diszes néven — még egy darabig tovább füttyölte a Heléna álomdalát, aztán egy ásitás után odafordult az aggastyánhoz.

— És a pénz? — kérdezte ridegen.

— Micsoda pénz?

A császárszakállas öreg ember előkelően bólintott.

— Vagy úgy, — mondta — ön azt a potomságot gondolja, amibe az általam óhajtott sör kerül . . . Ön tudja, Hanák, hogy nem szeretek bajlódni a kicsinységekkel és így arra kell kérnem, hogy a korsó sör árát vegye föl az apró kiadások rovatába . . .

Hanák szemtelenül felkaczagott.

— Apró kiadások? Hahaha! Ön a tizenkét krajczárt röviden apró kiadásnak nevezi? Sziveskedjék hát ezennel tudomásul venni, hogy két hét óta mindössze se láttam több pénzt kilencztiz krajczárnál. Azt mondom önnek, hogy a pénzpiacz helyzete e pillanatban kétségbeesőbb, mint valaha . . .

A tiszteletreméltó aggastyán összevonta a szemöldökét aztán az ujjával fönségesen az ajtó felé mutatott.

— Hanák, vonuljon vissza az előszobába. És ne történjék többé, hogy csöngetés nélkül a belső helyiségekbe merészkedjék.

A meggyzsinóros személyiség hangos morgás után távozott, mi pedig szívesen felhasználjuk ezt az alkalmat arra, hogy hőseinket a nyájas olvasónak bemutatassuk. A tiszteletreméltó aggastyán, polgári néven Regenmantel K. Frigyes, elnökgazgatója a XII. forgalmi banknak a fiatalabb pedig, Herz Mano Dániel ugyanez intézeteknél főkönyvezető és felügyelő bizottsági alelnökként működik.

A meggyzsinóros egyén már a társadalmi létrának sokkal alantabb fokán foglal helyet: ő csak szerény szolgálai minőségben istápolja a külvárosi pénzügyet. A banknak háromszobás helyisége van a Nyárfa-utca egy illatos bérházában; a kapu fölött impozáns cég-táblák hirdetik, hogy az intézet a legbonyolultabb pénzügyi műveletekben is szívesen áll a nagyközönség szolgálatára.

Fekete alapon csillogó aranybetűk hirdetik, hogy a XII-ik kerületi forgalmi bank épp oly szívesen elfogadja a tőkepénzesek betéteit, mint amily készséggel áll ama polgárok rendelkezésére, akik ugynevezett prima- és pinczeváltók leszámításával foglalkoznak. Sőt a diszes táblából azt is megtudjuk, hogy az intézet a leg-

kidolgosása- és előterjesztésében, a hol a törzsvagyon igénybe vett része, rendes törlesztési terv szerint visszafizetendő kölcsönként van javaslatba hozva.

TÁVIRATOK.

Kállay kihallgatáson.

Ischl, augusztus 27. (Saj. tud. táv.) Ő felsége tegnap délelőtt Kállay közös pénzügyminisztert kihallgatáson fogadta. A minisztert ezután meghívta a császári családi ebédre.

A transzváli háború.

London, augusztus 27. (Saját tud. táv.) Mint a *Morningpost* Belfastból e hó 25-iki kelettel jelenti, Roberts lord e hó 25-én reggel közvetlen a megérkezése után földérintő hadműveletet végzett a burok hadállása körül, a mely igen erős és átvonul a domblácson, 8000 yardnyira a vasuti állomástól. A burok reggel Buller csapataira lövöldöztek, a melyek hét mértöldnyire állanak délre, valamint Stephenson-nak a legszélső balszárnyon álló dandárára is. Az angol hadállás centrumára is lövöldöztek ágyukkal; a tüzelést az angol tüzéség erősen viszonzta. A lapok egy pretóriai táviratot közölnek, a mely szerint Roberts lord proklamációt bocsátott ki, a melyben azt mondja, hogy valamennyi telektulajdonos, a kinek telkén bányaművek vannak és azokat az angolok elfoglalták, akár jelen van avagy távol, köteles azokat a fizetéseket, a melyeket azelőtt a Transzvál kormányának tenni tartozott, a Roberts által kinevezett kincstári hivatalnoknak teljesíteni.

Anarchisták mozgolódása.

Brüsszel, augusztus 27. (Saj. tud. táv.) A rendőrség tegnap a rue Belliard-ban fekvő házakon plakátokat fedezett föl, a melyek az anarchiát dicsőítik. A vizsgálat megindult.

vérmesebb személyi kölcsönöket is gyorsan megszerzi a klienseinek; azoknak is, akik semmi értékebb javat nem mondhatnak a magukénaak e silány sárteke felületén.

Hanák tehát visszavonult az előszobába; az elnök-igazgató pedig komor méltósággal kutatott a zsebeiben egy netalán ott rejtőzködő cigarettá után. Fáradozását nem kísérte méltó siker; az aggastyán zsebeiben a legkülömbözőbb holmik helyet foglaltak — zsebkés, fésű, dugóhuzó, csipőgomboló, papírszipka — de cigarettának se hirt, se hamva nem volt. A pátriárka némi keserűséggel nézett fel a plafondra, azután még egyszer becsöngette a bank szolgáját.

— Hanák — mondta bizonyos nonchalanceszal, — Hanák, fáradjon csak le a trafikba és hozzon fel két nem tulságosan kemény dráma cigarettát. Im, itt van, fogja, a kétfilléres pénzdaráb . . .

A szolga átvette a kétfillérest, az elnök-igazgató pedig nyájasan folytatta:

— Isten tudja, jobb szeretem ezt a közrendi fajt, mint a gianaclist, vagy a kheidvét.

Mikor Hanák később visszatért a cigarettával, egy pirosposztagas öreg ur lépkedett megfontolva a nyomában. Az öreg ur látható érdeklődéssel nézett szét a forgalmi bank helyiségében aztán megállt a pénztári asztal rácskerítése előtt. Az elnökigazgató, aki félszeggel feléje sandított, hirtelen jegyezni kezdett valamit a

A kínai háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 27.

Az újabb táviratok nem közölnek ismeretlen részleteket, csupán a legutóbbi eseményeket világítják meg közelebbről. A háború eddig a szövetségesek győzelmének sorozatából állt s így a béke föltételeinek megállapítása a legfontosabb föladat, a mely az európai diplomáciára vár.

Mai távirataink a következők:

(A követségek fölszabadítása.)

Pétervár, augusztus 27. A hivatalos lap jelenti: Giers államtanácsosnak Csifuból e hó 16-áról kelt távirata jelenti: A szövetséges csapatok kemény harc után vették be Pekinget. Megérkezésük előtt újra megtámadták a követségeket. Kötelességemnek tartom, hogy a császári követség összes védelmezőinek, a kik két hónap óta naponta küzdöttek, páratlan bátorságáról jelentést tegyek. Az udvar elmenekült Pekingből. Hogy a miniszterek közül ki maradt a városban, még nem tudjuk.

(Oroszok és francoziák harca.)

Pétervár, aug. 27. Szeptember 2-án Kievből egy 1800 főnyi gyalogságból és 300 főnyi tüzérből álló védőcsapat megy 24 ágyuval Port-Arthurba. Novo-Rossijskban 200 kozák csatlakozik ehhez a csapathoz. A csapat önkéntesekből és a kievi helyőrség katonáiból áll — akik ősszel a tartalékba lépnek. Ezeknek a katonának három évi szolgálatra kell magukat kötelezniük. Oly sok katona jelentkezik, hogy a választást a sorsra kell bízni. A csapatot a Kharbinből Port-Arthurba vezető vasuti vonal védelmére rendelték.

Pétervár, aug. 26. A hivatalos lap Lenevics tábornoknak Takuból e hó 23-án kelt táviratát közli, a mely szerint az orosz és francia csapatok e hó 16-án közösen felszabadították a Betan-kolostort, a melyet a boxerek két hónap óta ostromolták és megszállták az ott tartózkodó francia misszionáriusokat. Az orosz és francia csapatok ezután kiszorították a boxereket a császári városból, bevették a nyugati kaput és kitűzték arra az orosz és francia zászlót. A palota többi oldalain a többi nemzetek őrségei voltak felállítva, amelyeknek keresztül kellett magukat vágniuk a kapukhoz. Az anya-császárné, a császár, a trónörökös, az egész udvar és a kormány Senzi tartományba szöktek. Az oroszoknak öt sebesültjük volt, a francoziáknak pedig öt halottjuk és 25 sebesültjük. Ettől a naptól kezdve Pekingben nincs több boxer.

(Az özvegy császárné üldözése.)

London, aug. 27. A *Daily Telegraph*-nak Tienciuból e hó 24-én kelt jelentése szerint egy oroszokból, németekből és japánokból összeállított 1000 főnyi csapat Pekingből előrenyomult, hogy — mint hiszik — az özvegy császárnét üldözze. Ugyanez a lap jelent Hongkongból 25-iki kelettel: Kvantung tartomány kormányzója éppen úgy, mint a többi tartományok kormányzói is, ma az özvegy császárnétől azt a távirati parancsot kapta, hogy a csapatok föntartására 300,000 táelt fizessen.

(Békekötési kísérletek.)

London, augusztus 17. A *Times* jelenti Sanghaiból 26-iki kelettel: Li-Hung-Csang a japán külügyminisztertől táviratot kapott, a mely azt mondja, hogy tárgyalásokba bocsátkozni lehetetlen, a míg Kína meghatalmazottjait, a kiket a hatalmasságok is ilyenekül elfogadnak, ki nem nevezik. A miniszter ezután helyesnek mondja a nankingi és vushangi alkirályoknak Li-Hung-Csang társaiá történt kinevezését és végül figyelmeztet arra, hogy Kinának sajnálatát kell kifejeznie a történetek fellett, formálisan be kell vallania, hogy nincsen igaza és önként fel kell ajánlania teljes kártérítést. Végül azt mondja a távirat, hogyha követik ezeket a tanácsokat, akkor Japán kész lesz a tárgyalások során minden lehetséges módon támogatást nyújtani.

(Kínaiak veresége.)

London, augusztus 27. Loward tábornok táviratozza Tiencinből e hó 23-iki kelettel: E hó 19-én Tiencintől nyolcz mértöldnyire délnyugatra az amerikai, japán, osztrák-magyar és angol különítményeknek körülbelül 1000 emberével megtámadtam egy kínai csapatot. Két órai harc után a kínaiak megfutamodtak, miután 300 emberük elesett és 60-at elfogtunk közülük. Körülbelül 800 kínai dél felé menekült, a jelentékenyen erősebb fősapat pedig nyugat felé. A mi részünkről 8 ember sebesült meg. Az összekötő vonalak Tiencin környékén most már nincsenek veszélyeztetve. A falvakban a kínaiak részéről mérsárlások történnek. Több holttestet találtak, a melyekről levágták a fejeket. A környékbeli falvakból naponta körülbelül 1000 lakos jön Tiencinbe, a hol még csak egy hónapra elégséges élelmiszer áll a lakosság rendelkezésére, úgy, hogy rövid idő alatt az élelmiszerekben valószínűleg szükség fog beállani.

(Rejtett kínai csapatok.)

London, augusztus 27. A *Reuter*-ügynökség jelenti Pekingből e hó 19-iki kelettel: Ma föl-

naplóba, Herz ur pedig serényen a főkönyv fölé hajlott.

Az idegen köszöntésére mindketten csak foghegyről válaszoltak, de Regenmantel K. Frigyes utóbb mégis csak elszánta magát arra, hogy a munkáját félbehagyja.

— Parancsol? — kérdezte impozáns hidegséggel, miközben a tollát szórakozottan a föle mögé dugta.

Az öreg ur megvakarta a füle bubját.

— Izé la, hát úgy áll a dolog, hogy a kapuban elolvastam a hirdetésüket. Azt látom belőle, hogy hetedfeles kamatot fizetnek, holott a nagy bankok nem adnak többet négy perczentnél. Mondok magamba, inkább ideadok hát négyszáz pengőforintot, mert az az öt forint különbözet se kutyaság, nem igaz? Azért az öt forintért egy új selyemernyőt vihetek haza az anyukomnak Cziganyalomra . . .

Az idegen ravaszul elnevette magát, az aggastyán szakállja pedig láthatólag megregett. Herz ur is csillogó szemmel nézett föl egy pillanatig a főkönyvből, de a következő perczben már unottt ábrázattal folytatta lázasnak látszó munkáját.

Regenmantel K. Frigyes ur fölnézett az órára.

— Hm, — mondta, — a mai keletről már lekészt, mert tizenkét óra hét percczel elmúlt. A tőke tehát csak holnaptól fogva kamatozik, mert tizenkettő után nem fogadunk el semmi-féle betétet.

A jó kedvű öreg ur könnyedén legyintett a kezével.

— Holnaptól, Isten neki, azt se bánom. Az a pár krajczár ugye tesz már boldogabbá, nem igaz? Akár ma, akár holnap, üsse a kő . . .

Belenyult a nadrágja hátulsó zsebébe, s egy zsiros bugyellárisból kiolvasta a négyszáz pengőt. A komor Hercz mérgesen nyugtatta az összeget, az elnök-igazgató pedig a maga nevé is pedánsul odakanyarította a nyugtára. Aztán a százasokat egy hanyag mozdulattal besöpörte a márványos asztalka fiókjába . . .

Mikor az idegen nyájas köszöntés után távozott, a szigorú Herz földhöz vágta a tollszárat, a pátriárka pedig óvatosan figyelni kezdett. Herz utóbb diákos örömköltásokba tört ki, de az elnök-igazgató ijedten rendre utasította.

— Ne bomoljon, még kihallatszik az előszobába . . .

A főkönyvvezető sunyi módon meglapult, de mikor Hanák később hírül hozta, hogy tiszta a látóhatár, oktalanul újra kezdte a hurrázást. A tiszteletreméltó aggastyán ekkor kivette a százasokat, s egy ropogós bankót a könyvvezető kezébe nyomott. A több hármat ellenben elsüllyesztette a tárczájába, miközben ünnepiesen így szólott Herz urhoz:

— Végre talán a rheumám miatt is elutazhatom vagy két hétre Pöstyénbe . . .

derítő hadműveletek történtek. Azt jelentik, hogy fölfegyverkezett kínaiak délen és nyugaton fosztogatnak. Bengáliai lánzsás-lovások Housiban, egy négy mérföldnyire délnyugatra fekvő helységben, jól elsáncolt csapatot fedeztek fel. Azt hiszik, hogy a legjobb kínai vezérek állanak ennek a csapatnak az élén.

(Oroszország cselekvési szabadsága.)

London, augusztus 27. A *Daily Mail* jelenti Jokohámából e hó 25-iki kelettel: *Asuma* nevű japán hadihajó elindult Noreába. A sajtó azt ajánlja, hogy adassék meg Oroszországnak Mandsuriában a teljes cselekvési szabadság, de azzal a feltétellel, hogy Japánnak ugyanezt a szabadságot megadják Koreában. Mint a *Daily Telegraph* Mateosból e hó 20-iki kelettel jelent, a kínai lakosság ellenséges érzelmei a boxerek ellen nőttön nőnek. A tartományi lakosok a boxereket meglátni és megölni akarják.

(Az osztrák-magyar sebesültek.)

Bécs, augusztus 27. A *Mária Terézia* császárné királyné hadihajó a Pekingben megsebesültek állapotáról a következőket jelenti: A sebesültek és *Rosthorn* az első szállítmányokkal érkeznek a takui révbe. *Lesanovszki* tengerészhadapród különítménye a német különítménnyel e hó 18-án bevonult Pekingbe.

Gerlőczy Károly temetése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, augusztus 27.

Impozáns módon nyilatkozott meg ma a székesfőváros lakosságának a részvéte Gerlőczy Károly volt első alpolgármester temetése alkalmával.

A ravatal a Ferencz-városi plébánia templomnak szentély fölötti hajójában volt fölállítva, hármass gyertyasortól körülövezetten, koszorúkkal elborítva.

A templomnak művészi freskókkal ékesített falait s magasba törő oszlopait gyászdrapériák fődtek, a szentély fölött nagy fehér kelesztel.

A padsorok s a padok közei és melléke zsufozásig telt meg a főváros előkelő közönségével.

Diszruhába öltözött lovas- és gyalogosrendőrök álltak sorfalat a templom bejárója előtt s benn a főváros portásainak és huszársainak remek diszöltönyű legényei őrködtek a rend fönntartásán.

A szentély két oldalán délszaki növények alkottak dus lombátort.

Márkus József főpolgármesteren és *Rózsavölgyi* Gyula helyettes polgármesteren kívül, ott voltak a Budapesten időző összes tanácsosok, tisztviselők s fővárosi bizottsági tagok.

Nagyon jó hatást tett, hogy a Budapesten állandóan állomásozó *Mária Terézia* ezred tisztikara, amely a megboldogulttal hosszú időközön át oly egyetértő, egymást kölcsönösen tisztelő viszonyban állt — küldöttségileg képviseltette magát. Az ezredből több törzs- és főtiszt jelent meg a temetésen, akik a ravatalra pompás koszorút helyeztek az ezred nevében.

Annak a hírére is elégedetten fogadta a gyászoló közönség, hogy *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter *Tormay* Béla miniszteri tanácsossal képviseltette magát.

Az egyesületek sorában ott voltak: a Mayer-fiu árvaház, a Cselka-betegsegélyző-egyesület, a Szürke-nénikék küldöttsége, az Országos Magyar Iskola-Egyesület, a Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület, az Országos Zenede, a székesfővárosi önkéntes és hivatásos tűzoltóság, a Népszínház részéről: *Porzolt* Kálmán igazgató és *Fodor* Oszkár titkár (a megboldogult a népszínházi bizottság elnöke volt.) Ott

voltak a Budapesten levő összes kerületi előjárók, iskola igazgatók s tanárok és tanítók.

Kurz Vilmos, IX. kerületi plébános vezette az egyházi szertartást, amelynek fényét az összes budapesti plébánosok és káplánok segédkezése emelte. Az agg *Kurz* Vilmos plébános, aki oly benső baráti viszonyban volt Gerlőczyval, mély maghatottsággal czelebrált s misemondó éneklő-szavát olykor csaknem elfojtotta az előtörő érzelem.

A midőn a mise véget ért, a koporsót kivitték a főváros huszársjai a templom elé s ott *Márkus* József főpolgármester beszédet mondott.

A költői lendületű gyászbeszéd mély hatást tett a közönségre.

A koporsót ekkor föltették a hatos fogatu gyászkocsira s a menet megindult a kerepesi-uti temető felé.

Elől a hatalmas termetű fővárosi portás haladt, a főváros ma gyászbavont zászlaját emelve. Aztán következtek a koszorut vivő koccsik.

Koszorut küldtek a következők:

Országos Magyar Iskolaegyesület X. ker. választmánya — Gerlőczy Károlynak, A Nemzeti Zenede — felejtethetlen alelnökének, A X. ker. Köbányai Kör — Diszelnökének, Tóth László és neje — Szeretett nászának, Tóth István — A kedves jó rokonnak, Gerlőczy Béla és családja — Felejtethetlen jó Károly bátyáknak, Házépítő Tisztviselők Egyesülete — Gerlőczy Károlynak, Szabó Károly és neje — Rokoni szeretettel, Dobos József — Isten veled, Nyugodjál békével, Luzu és Gyuritól — Utolsó Isten hozzád, — Horváth János és neje — Szeretetünk jeléül, Kintzky Gyula — Szeretett Károly bácsinak, Berti, Margit, Palika — Felejtethetlen jó édes apának, Demény család — Károly bácsinak, özv. Kontz Ferenczné — Felejtethetlen bátyámnak, dr. Friedrich Jenő és Mariska — A jó Károly bácsinak, özv. Gerlőczy Gyuláné — A jó rokonnak, Gerlőczy Gyula és Mártha — Aldva őrzik emlékedet, Porgó család — G. K.-nak, Gerlőczy Károlyné — Imádozt férjemnek, Szerető unokái — Drága nagyapának, Hálás gyermekei — A legjobb apának, A székesfővárosi mérnöki hivatal — G. K.-nak, Budapest székesfőváros közönsége — G. K.-nak, A székes fővárosi V. ker. munkás kaszinó — G. K. kir. tan. urnak, Mint felejtethetlen — legfőbb pártfogójának, Des k. u. k. Infant. Regiments Keiserin u. Königin Mária Terézia No 32., Das Offiziers — Corps, Pakai Kölber Fülöp és Alajos — Felejtethetlen barátjuknak, Ida, Józsi és családja — Drága atyáknak, Senger család — Tisztelete jeléül, Marhenke Vilmos — A jó barátának, A Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület — Felejtethetlen alelnökének, A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank tisztelete jeléül — Gerlőczy Károlynak, az alkotónak.

A gyászmenetet a család koccsijain kívül beláthatatlan hosszú koccsisor és gyalogosan haladó közönség alkotta. A résztvevő közönség, a tikkasztó forróság ellenére is, mindvégig hűségesen kitarított.

A temetőben, az újból való beszentelés megtörténte után, *Rózsavölgyi* Gyula helyettes polgármester mondotta a bucsuztató beszédet.

Krizsár István meghalt.

— A tragédia vége. —

Arad, augusztus 27.

Vasárnapi számunkban megemlékeztünk arról a balesetről, mely *Krizsár* István nagyváradi földbirtokost a Vasfürdőben érte. Ma már a szerencsétlen ember haláláról vagyunk ime hiraással, *Krizsár* István az éjszaka háromnegyed 2 órakor kiszenvedett a biharmegyei közkörházban, anélkül, hogy halála előtt pillanatra is visszanyerte volna eszméletét.

Fölötte érdekes multu ember lépett ki az élők sorából *Krizsár* Istvánnal, akit Aradon is igen sokan ösmertek. Még a régebbi időkből származott az ő népszerűsége, amaz időkből, mikor hatalmas birtoknak volt ura a gavallér

világfi. Mert valamikor dús gazdag ember volt *Krizsár* István.

A Pósa mellett levő óriás kiterjedésű mindszenti pusztá volt a birtoka, melyet kiváló gazdasági érzékkel gondozott. A kaczkias bajuszu földesur pompás négyes fogatán járogatott be Nagyváradra. Valahányszor befordult batárja a Széchenyi fogadó kapuján, örömet jelentett az korcsmárosnak, cigányoknak egyaránt. Igazi magyaros kedvvel mulatott át sok-sok éjszakát s a multságában élénken osztoztak a hölgyek is, kiknek *Krizsár* Pista rajongó barátja volt és nagy tisztelője élete utolsó perczéig.

Nagy vagyona java részét a szerelemnek drága passziója emésztette el. Mikor Nagyváradon nem volt színészet, ide *Aradra* jött át. A művésznők a legbőkezűbb habituét becsülték benne. Sokan megirigyelték is abban az időben, különösen mikor az aranyhaju *Liget* Józsa tüntette ki szerelmével. Ez a kitüntetés került a legtöbb pénzébe, mert az aranyhaju Józsa olyan tolettekben járt abban az időben, mint egy hercegnő. Fogatot tartott és ragyogott ő nagysága a sok briliánttól. Végül pedig megszökött a chorus tündére egy bajusztalan jogással, a mi módfelett elkésertette a naiv lelkű *Krizsár* Istvánt, úgy, hogy azontul a színházat is kerülni kezdte.

A mikor úgy mulatozás közben megkérdezték tőle, hogy miért szórja úgy a pénzt, cinizmussal felelte:

— Van vagy százezer forintom és mivel tudom, hogy úgy sem élek tovább, mint tiz évig, hát elhatároztam, hogy elköltök minden esztendőben tizezer forintot. Minek veszekedjenek a vagyonomon halálom után az örökösök?

Krizsár István azonban rosszul számított. A mikor már vagyona veszedelmesen megfogyott, visszavonult Nagyváradon a hidegsorutcai szőlőjébe, a honnan csak ritkán járt be a városba. Utolsó napjait nagyon elkésertette, hogy epikur életfilozófiájában csalódott, amennyiben tovább élt tiz esztendőnél. Egyre azt hajtogatta:

— Bolondul elszámítottam magam. No de nem tarthat már soká. Azt az egy-két esztendőt pedig, ami még rám vár, majd csak elczipelem valahogy.

Vagy tiz évvel ezelőtt férjhez adta leányát aki ünnepezt szépsége volt a vármegyének. *Dayka* Balázs, akkoriban ösmert *aradi* színésznek nyújtotta kezét az előkelő uri lány, kit igaz szerelem kapcsolt a földhöz ragadt komédiához. *Krizsár* István, ahogy kiházította gyermekét, ő maga elutazott Aradról és tulajdon gyönyörű birtokán, melyet akkor már jelentékenyen megterhelt költséges életmódja. A földesur a birtok árából kifizetett mindeut az utolsó garasig, úgy, hogy neki hétezer forintja maradt csupán.

— No mig ez a kis pénz tart, addig én is megmaradok, — mondotta családjának.

Egyszer hire ment, hogy *Krizsár* Pista kivándorol Spanyolországba. Tényleg vagyona roncsaiból vásárolt is egy hajót Fiumében, a Kvarnero öbléből azonban ki sem evezett. A vitorlást pénzzé tette s visszatért Nagyváradra, hol semmi nem zavarta élete folyását.

Igazi, vérbeli vívór volt, aki szegénységben is rajongva hódolt a nők kultuszának. Ez a hódolata főképpen csengő aranyban nyert kifejezést. De utóbbi időben a kártya asztalnál is el-elgurultak ezek az aranyak. Mintha multjának emlékeit akarta volna elriasztani: éjszakákon át virrasztott a kártya mellett. A mulató társaságot azonban nem kereste

most már. Régi, uri szenvedélye kialudt belőle örökre.

Mikor a balesetének híre elterjedt, városzerzte azt suttogták, hogy önmaga pusztította el az életét, megmérgezte magát Krizsár István.

A szerencsétlen ember tegnap délután 6 órakor, midőn a Vasfürdőbe beállított, kedélyesen diskurálgatott a fürdő személyzetével. Látszóan semmi baja nem volt. S egy óra múltán, hogy a szolga sötétedéskor gyertyát vitt a kabinjába, arcczal a földre borulva, eszméletlen állapotban találta a vendéget. Költögette, rázta, de semmi életjelt nem adott magáról. A megrémült szolga erre orvosért futott, aki bevittette Krizsár Istvánt a kórházba.

A boldogtalan ember vonaglott és börgött, életre azonban minden kísérlet dacára sem kelthették. S éjfélutánra meghalt.

Ma délután bonczolták fel a tetemét a vizsgálóbíró jelenlétében. A bonczolás kiderítette, hogy Krizsár István nem önön-kezeléssel vetett véget életének. Agyguta ölte meg szegényt.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Süketnek kell lenni, vigjáték.
Szerda: Virágfakadás, vigjáték.
Csütörtök: Apród, dramolette.
Péntek: Haza, dráma.

* **Cumberland Aradon.** Leszkay színigazgatónak sikerült csupán egy előadásra *Cumberlandot*, a világhírű gondolatolvasót megnyerni. Az előadás kedden tartatik a nyáriszínházban. Bámulatatos mutatványaival az ország nagy városaiban óriási szenzációt keltett — a fővárosban az *Uránia* színházban 25 előadást tartott fokozott érdeklődés mellett. Érdekes műsorából a következőket emeljük ki: 1., távollétében elrejtett gombostűt megtalálja bekötött szemmel — 2., a távollétében színlelt rablógyilkosságot felfedezi bekötött szemmel a legapróbb részletekig. — 3. bekötött szemmel lerajzolja azon egyének arczképét, kire a közönség közül valaki gondol stb. — *Cumberland* röviddel ezelőtt a budapesti „Uránia” színházban tartott előadást mely alkalommal a jelen volt válogatott intelligens közönséget valósággal bámulatba ejtette, A médiumok között volt többek között *Jendrasik* egyetemi tanár is.

* **A kis zongoraművész.** Adeline de *Germain* a 8 éves kis zongoraművész szombaton *Aradon* a „Fehér kereszt” szálló termében önállóan fog hangversenyezni. A kis Adeline már több nagy városban hangversenyezett s mindenütt tetszést aratott ügyes játékával. Szép zenei tehetségét mutatja egynehány saját szerzeménye is.

* **A „Fantoche” bábszínház** mutatványai szerdán kezdődnek meg a Nyári-színházban, s csak két előadás lesz — szerdán, csütörtökön.

* **A Schreyer zenekonzervatoriumban** hétfőn augusztus 27. kezdődtek meg a beiratások az ötödik tanévre. A tandíj, úgy mint az előbbeni években, az alsóbb osztályokban 50 frt, a felsőbb osztályokban 60 frt; fuvóhangszerek 10 frt. Mely összeg kívánatra negyedévi, sőt havi részletekben is lefizethető. A tanítás megkezdésével az intézet igazgatásában Schreyer Harry igazgatón kívül még Unger Mór, Mütter-müller József és Sperber Frigyes tanár urak is osztoznak, kik szintén az intézet tulajdonosok voltak.

Öngyilkosság a sineken.

— Az Aradi Közlöny kiküldött tudósítójától. —
Arad, augusztus 27.

Halálos kimeneteli elgázolás történt ma korán reggel a m. á. v. ujaradi állomásán. Ács Géza ujaradi állomásfőnök értesítette a ujaradi főszolgabírószágot, hogy ma reggel, midőn a 9062. számú tehervonat az állomásból kiment, annak a vágányán egy elgázolt holttestet találtak, a melynek feje el van vágva a törzstől.

Schäffer Béla főszolgabíró és Klukovits Ádám hivatalnok a helyszíni szemle megtartása végett azonnal kiment a helyszínre. Az állomástól keletnek, a harmadik vágányon megtalálták az elgázolt embert, aki 57—58 éves lehetett. Személyazonosságát nyomban sikerült megállapítani. A szerencsétlen halott *Rey* Lőrincz ujaradi illetőségű napszámos.

Ács Géza áll. főnök véleménye szerint az öngyilkos a tehervonatnak elindulása előtt a hátulról számított 7—8-ik kocsi kerekai közé feküdt, még pedig a kerítés felőli oldalon, mert sem a vonatvezető, sem a zárfékező, sem a vonat személyzete nem látta. Az állomásról se lehetett látni, mert egy néhány percczel előbb rohogott ki a második vágányról a személyvonat.

Pollák Mór kerületi orvos rögtöni halált konstatait. Az elgázolás ép a toroknál történt, s csak egy bőrlebbentyű tartja össze a fejét a törzsszel. A főszolgabírószág elrendelte a hullának a temetői halottas házba való azonnali elvitelét.

Ma délután temették el az öngyilkost, akiben *Rey* Lőrincz ujaradi kereskedő bátyját gyászolja.

Az orfeumos grófnő.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —
Arad, augusztus 27.

Nem mindennapi érdekességű az a regényes pályafutás, a mely *Haller* Oszkár gróf nejének, született *Bindermann* Adél grófnőnek jutott osztályrészül. A mágnásasszonyok hagyományos kalandjaitól egészen eltérő módon lépett a romantika terére: *orfeum társulatot szervezett* és azzal indult el világot hódítani.

A grófnő furcsa vállalkozásában azonban van egy prózai vonás, a mely sokat levon az eset regényességéből: hogy az orfeumalakításhoz nemcsak „művészi” ambíció, hódítás vágya, hanem anyagi czélok is járultak. Az orfeummal remélte zilált anyagi körülményeit rendezhetni, de a dolognak az lett a vége, hogy a remény a grófnőt, a grófnő pedig a társulatot hagyta cserben.

A jeles orfeumtársulat ugyanis sokat nem keresett, kevésből meg nem tudott megélni, Nagy városban nem igen léphettek föl, mert a hol egy csomó hazafias gondolkozású fiatal ember van, a zengerájokra könnyen rájár a rud, hát kisebb-nagyobb mezővárosokban próbáltak szerencsét.

A társaság tagjai számára drága öltözékeket csináltatott a grófnő. Pénze ugyan kevés volt, de hitel sok helyütt akadt.

— Ne féljen — biztatta a varrónőket — nemcsak a ruha árát fogja megkapni. Valami fölösleges aranylánczot vagy gyűrűt is adunk ráadásul. Kapnak az én énekesnőim, a mennyi csak rájuk fér!

S ment a grófnő társasága faluról falura, városról városra, de varrónőnek, vendéglősnek mindenütt adós maradt. A társaság lassankint fülíg, sőt még azon felül is elmerült az adóságekban s a hitelezők üldözn. kezdtek az énekesnőket. Ők azonban ártatlan arcczal mentegelődztek, hogy semmi egyébök nincsen

a kurta selyem szoknyákon és mélyen kivágtott derekakon, meg egy pár hamis ékszeren kívül. A pénzt egy idő óta csak hirtől ismerik. A falusi gavallérok, mondta az alt énekesnő, nem is gondolná az ember, milyen snasszok.

— Hát a fizetés?

— Azt meg nagy ritkán kapunk.

Igy aztán valamennyi hetelező a grófnőt rohanta meg, a ki végre alig tudott előlük menekülni.

A napokban mint tudósítónk jelenti egy esztergommegyei községben szállt meg a társaság. Az előadási engedélyt már kieszközltek, sőt már közel volt az előadás órája, egyszerre csak egy csomó látogató jelentkezik az igazgatónőnél. A grófnő kiizent, hogy azonnal fogadja az urakat, csak a toalettet hozza rendbe.

S míg a jelentkező urak, a kik mind egy szálíg hitelezők voltak, odakünn várakoztak, a grófnő mellékajton kiugrott s otthagya hitelezőit és egész társaságát. Azóta hirt se hallottak felőle.

A hitelezők följelentésére most a belügyminiszterium országzerzte köröztet a grófnőt.

SPORT.

+ **Az arad-hegyvidéki-turista-egyesület** tagjait, valamint az érdeklődő közönséget ezennel értesítjük, miszerint egyesületünk augusztusra tervezett kirándulását Piskire, a Boli barlangba, Petrozsénybe, Pareagra, Szurdokba és Lupényba jövő szeptember hó 8-én és 9-én (Kisasszony napján és a rákövetkező vasárnapon) tartja meg. Indulás Aradról szeptember 7-én d. u. 4¹/₂ órakor a vasuti állomástól, visszaérkezés Aradra szept. 10-én hétfőn reggel 8.08 órakor, vagy azok, kiket köteleességük korában szőlit haza, visszaérkezhetnek szept. 9-én, vasárnap este 9 órakor; ez utóbbiak a lupényi kirándulásban részt nem vehetnek. Költségek személyenkint 30 korona, melybe a vasuti jegy, ellátás, hálás podgyászfordó kocsik és lovak be vannak számítva. Jelentkezhetni jövő szept. hó 5-én délig *Kádas* Antal vasuti titkár hivatalában (Arad, Csanádi vasutak palotája II. em.) Az *A. H. T. E.* elnöksége.

+ **A három aradi kerékpáros-klub** segítségével *Hetzel* James a feleségével a világot beutazó biciklista kedden este fél 9 órakor felolvasást tart a Vass-szállóban. Az *Aradi kerékpár klub*, a *Meteor* és a *Hungária* klubok vezetősége kéri tagjait, hogy jelenjenek meg a felolvasáson.

Kerékpáros világotutazók Aradon.

— Nászutázás tandemem. —

Arad, augusztus 27.

Erdekes házaspár érkezett ma Aradra: *Hetzel* James, amerikai biciklista és felesége, kik tandemem *világ körüli ultra* indultak, mely utjuk egyben a *nászutázásuk* is.

Hetzel és az asszony április 1-én indultak el St.-Louisból. Dél előtt 9 órakor volt a lakodalom, mely után lakomat tartottak, délben pedig fiatal feleségével kiment a város föterére, nagy néptömeg éljenzése között felültek tandemjükre s megindultak hosszú utjukra.

Az utazásra *Hetzelt* fogadás vitte; 50.000 dollárt kap, ha feleségével két év alatt körül járja kerékpáron a földet. A fogadás másik feltétele, hogy a gép főszerkezete utközben el ne törjék. A tandemet *Hetzel* maga készítette gyárában, melyet rövid idő előtt nyitott meg. Így természetesen nagy reklámjául szolgál a gyártmányainak, ha a fogadást megnyeri. Végül feltételül azt is kikötötték, hogy az utazó házaspárnak minden pénz nélkül kellett vállalkozását megkezdeni. *Hetzel* meglehetősen gaz

dag ember s vagyonát, míg odajár, zár alatt tartják.

A vakmerő biciklista ma érkezett Aradra feleségével, ki csinos szöke asszony. A helybeli kerékpárosok szívesen fogadták s megvendégelték őket s gondoskodtak, hogy keresetbe jussanak: holnap, *kedden* tartandó *felolvasó estély* rendezésében segédkeznek nekik.

Hetzel sápadt, gyengének látszó fiatal ember. Ruházata szürke sportöltöny, mellén az egyesült államok színeivel. A sokszínű szöveten bajnoksági és egyéb érmek függenek, továbbá számos jelvény az egyes kerékpáros kluboktól, melyek körében megfordultak. A tandiemje csodaerős, rendkívül súlyos gép, melynek előrészen egy amerikai és magyar zászló leng. A gépen öt revolver és egy hosszú tör van elhelyezve az esetleges megtámadtatások ellen.

Egy alkalommal — mint Hetzel elmesélte — nagy szükségük volt a fegyverekre. Ohio államban *tizenkét rabló támadt rájuk*, kik közül egyet az asszony, egyet pedig ő terített le revolverlövessel. A többiek erre meghátráltak.

Erdekes, hogy *Magyarországról* milyen féltelmes dolgokat meséltek Hetzelnek. Azt mondták, hogy egyre *rablók, utonállók között fognak haladni*, úgy, hogy alig kerülnek ki élve ebből az országból. Nagy volt a meglepetésük, mikor látták, hogy nagyobb biztonságban sehol sem utaztak, mint itt.

— Nem hogy bántanának, hanem még köszöntenek is az országuton járó emberek, — mondta mosolyogva Hetzel, mikor utazási élményeit elmesélte.

Kellematlenségük azért akadt Magyarországnak határán. Ezt azonban Szerbiának köszönhetik. Minden határon kevesebb-több vámot fizetnek a gépükért s mikor elhagyják az országot s így igazolják, hogy a gépen nem adtak tul, visszakapják a felízett összeget. Szerbiában azonban, hol aranyban fizetendő 25 forint a vám, nem adják azt vissza, amiért is a házaspár, csupán a szerb határnál értesülve erről a kivételes dologról, visszafordult s Hetzel a délvidék nagyobb városaiban felolvasást tart, hogy egy kis pénzre tegyen szert, azután Románia felé veszi útját s úgy megy, tervének megfelelően, Ázsiába. Kis-Ázsián, Dél-Szibérián, Mandzsurián, Japánon visz keresztül hosszú utjuk. Itt hajóra szállnak s St.-Francziskóba mennek, honnan azután tandemben térnek haza.

Az élelemre és egyéb dolgokra szükséges költségeket felolvasásokból, képes levelező lapok árusításából, a klubok támogatásából fedezik.

Hetzel művelt ember. Az angol nyelven kívül, a németet, spanyolt és portugált beszéli. Élete igen kalandos. Még kis gyermek volt, mikor atyját az indiánok megölték, őt pedig elrabolták s *maguk között nevelték 12 éves koráig*. Ekkor az irgalmas nővérek megszabadtották s itt kezdődik új élete, mely hasonlóképpen elég regényes vakmerő nászutazása folytán, melyet müncheni születésű feleségével tandemben tesz meg.

A csinos asszonyára, úgy mondják, meglehetősen féltékeny. Különösen alkalma volt erre Bécsben különös körülmény folytán. Egy hírlapi közlemény útján az a hír terjedt ott el, hogy a *felesége vak*. Mikor azután az éppen akkor rendezett népnünpélyen sétáltak, sokan oda tolakodtak az asszonyhoz s erősen a szemé közé néztek, hogy a vakságáról meggyőződjenek. A féltékeny biciklistának ez a kíváncsiság bizonyára nem a legjobban esett.

Hetzel, kinek iratai teljesen rendben vannak, s ki megtett utazását a kerékpáros kluboktól nyert hivatalos bizonyítványokkal igazolja,

nem a gyakran szereplő szélhámosok fajtájából való s megérdemli azt a pártfogást, melyben itt Aradon is részesítik. A helybeli három kerékpáros klub támogatásával *kedden* este fél 9 órakor a Vass-szállóban *felolvasást tart*, melyben sok érdekes dolgot hallhat majd a közönség.

Az Alföld tündérekertje.

— Menyháza őszszel. —

Arad, augusztus 27.

Már előlegezi a közeledő ősz egy-egy hervadt levél vagy aszott fűszálban a hanyatló természet fakuló színezetét; por és pókháló váltja fel a lombok és pázsit harmatát, s tikkadtan keresi az ember a nyárutó perzselő heve ellen az enyhülést. Csak Arad megye gyöngye, az Alföld tündérekertje tündököl változatlan pompával az ő tavaszi smaragd színében; ha naptárból nem néznék, itt ugyan meg nem tudnák, hogy már elmúlt a május és hogy az ősznek küszöbén vagyunk.

A bájos *menyházai fürdő* még csak most fejt ki igazán azokat az attrakciókat, melyekkel a jóságos természet oly pazar bőkezűséggel megáldotta, mintha ő maga is céltudatosan közre akarna működni abban, hogy az idej látogatott és élénk fürdőszézon mentül hosszabbra nyuljon.

Semmi sem igazolja jobban, hogy a kies Menyháza az Alföld délvidékének a legigazibb édes lánya, mint az, hogy levegőjének üde frissesége mellett is egyaránt enyhék az estői és hajnalai és hogy az Alföld szép és meleg szeptemberének megfelelően Menyházán is ezidőtájt örökké derült ég ragyog le a harmatos virányokra.

A üdülést kereső közönség elragadtatással emlékezik meg a menyházai tartózkodásról, mert ez a kies paradicsom a klimatikus tüdőbetegek minden előnyével és gazgagságával dicsekedhetik. A magas, erdőkkel borított hegyektől körülveve, ózondus levegőjével szinte új életet kölcsönöz; gyógyfürdője, hidegvízgyógyintézete felfrissíti az életerőket, hegyi utjai, sétautjai a kellemes mozgásra a legalkalmasabbak; a lakás, az étkezés a legkényesebb igényeket kielégítő, egyszóval Menyháza ma már mindent nyújtja, ami gyógyászati értelemben az üdülni vágyó embernek szükséges.

A ki egyszer a menyházai fürdő gyógyerejét kipróbálta, a ki egyszer a dus lombozatu erdeiben, az ózondus tiszta levegőt beszívta, az bizonyára kikivánczozik újra és újra az Alföld ezen tündérekertjébe. A fürdőnapár szerint szeptember 15-ikéig tart a fürdőévad, de a nyárutó gyönyörű napjai kitolják az évad időhatárát; a még most is ott üdülni közönség még most sem akar bucsuzni onnét és nagyrésze, az üdülnőknek azon sorából került ki, kik különböző gyógyfürdők használata után az utókurát itt tartják.

A kurlista tanúsága szerint örvendetes számban növekedett az idén az üdülést keresők száma, mert azt az örvendetes tapasztalatot szerezte mindenki, hogy a legnagyobb kényelem közepette élvezheti a víz és a levegő gyógyhatását. Ez a körülmény eredményezte azt, hogy ma már Menyháza nemcsak Arad megye üdülnőhelye, hanem hogy az ország legtávolabb részéből is zarándokoltak ide. A természet bőven áldotta meg e helyet és Menyháza ma már országos hírnévre tett szert. A nyárutó kellemes napjai szinte hívogatják ki a hegyek közé a pihenésre vágyókat és nagyon kevés áldozattal mindenki gyűjthet ott új erőt az élet további küzdelmeihez. Azért hát használja fel mindenki, aki testi jólétéről gondoskodhatik, a nyárutó kedvező napjait és keresse fel Menyháza üde levegőjét, gyógyhatású fürdőit, mert ezekben rejlik Menyháza csoda ereje és ezért nevezhető méltán az Alföld tündérekertjének.

HIREK.

— **A király köszönete.** Annak idején megemlékeztünk arról a szép köszönő iratról, melyet Ő felsége a miniszterelnökhöz intézett s melyben a születésnapjához kapott üdvözlésekért legmelegebb köszönetét fejezte ki. A belügyminiszter a király köszönetét, mely oly mély megihatottságot és örömet keltett az egész országban, most küldte le falragasz alakban az összes törvényhatóságoknak, hogy annak tartalma minél szélesebb körben köztudomásra jusson.

A miniszter a következő rendelettel kíséri a király köszönetét:

Körrendelet.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó hó 19-ről hozzám intézett legfelsőbb kéziratában, hetvenedik születésnapja alkalmából országszerte kifejezett üdvözlésekért legkegyelmesebb köszönetét kifejezni s annak a legszélesebb körben leendő közzétételét elrendelni méltóztatott.

Ő Felsége legfelsőbb parancsa értelmében, midőn a szóban levő legfelső kéziratot a törvényhatóságok kellő számú példányban megküldöm, felhívom, hogy azt a törvényhatóság területén haladéktalanul és a legkiterjedtebb módon kihirdetni sziveskedjék, olyképen, hogy a legfelsőbb kézirat tartalmáról a törvényhatóságoknak lehetőleg összes lakossága tudomást nyerjen.

Budapest, 1900. évi aug. 24.

A miniszter helyett:

Gullner, s. k. államtitkár.

— **Schwitzer tábornagy Aradon.** Bajersheimi Schwitzer Lajos tábornagy, temesvári hadtestparancsnok ma Aradra érkezett. Kiséretében több vezérkari tiszt van.

— **Dessewffy püspök beteg.** Dessewffy Sándor csanádi megyés püspök, mint már jelentettük, a Szt.-Istvánnapi ünnepek alkalmával hirtelen rosszul lett s ezért még Budapest két napig nem hagyhatta el a szobát. Állapota ugyan nem aggasztó, de orvosa tanácsára most az ágyat kénytelen őrizni. A mint egészsége helyre áll, Makóra utazik pihenőre. A megyés püspök most senkit sem fogad.

— **Huszóves találkozó.** Megemlékeztünk már arról a találkozóóról, melyet az aradi főgimnáziumban husz év előtt érettek tartottak. A találkozó vasárnap folyt le. Reggel 9 órakor találkoztak a már említett urak a Hungária-kávéházban, honnan a Lyceumba mentek. A szabadságharczi ereklyék muzeumának megtekintése után Ravasz Imrénél lefényképeztették magukat. Ebédre a Fehér Kereszt egyik külön termébe gyűltek, hol a volt növendékeken kívül megjelentek a volt tanárok: Boros Vida igazgató, Kövesdy Ignác és Nagy Sándor és Radó Károly dr., mint vendég. A vig hangulatu lakomán több szellemes felköszöntőt mondtak. Tagányi Sándor a tanárokat éltette szép beszédben, Boros Vida igazgató pedig lendületes szavakban a tanítványokért üritette poharát. Lőcs Rezső a társak nejeit és családjait, Pálffy Tihámér Radó Károly dr.-t éltette, Radó Károly dr. a barátság fenntartására ivott. Az ebéd elhatározták, hogy öt év múlva a negyedszázados találkozót ülik meg, mely alkalomra a társak nejeiket is elhozzák. Sürögnyileg üdvözlötték Mangold Lajos, Spitko Lajos, Jánosy Demjén, Antolik Károly tanárokat. Délután a társaság kirándult Kuvimba, a volt Dratsay-féle kolnába, hogy elhunyt iskolatársuk, Dratsay György emlékének áldozzanak. Innen ifj. Lőcs Rezső ménesi kolnájába tértek, hol kiváló vendégszeretettel fogadta a társaságot az egykori iskolatárs és családja. Itt uzsonna volt, mely után gazdag vacsora várt rájuk id. Lőcs Rezső házában. A va-

csora kedélyességét több tósztt emelte. *Horovitz Ede dr.* a házi urat és nejét, *Boros Vida* a vendégszerető családot, *Radó Károly dr.* *Boros Vida* igazgatót, *Nachtnébel Gyula* a hölgyeket köszöntötte fel.

— **Elgázolt gyermekek.** A kassai közuti vasut, mint tudósítónk jelenti, ma két gyermeket gázolt el. A gyermekek egyike, *Tihák Ilona* meghalt.

— **Athelyezett minorita lelkész.** *Asboth Viktor* minorita lelkész és hittanárt, kit városunk közönsége nagy becsüléssel és szeretettel vett körül, a rendfőnök áthelyezte Aradról. A távozó lelkész a következő bucsusorok közlésére kérte meg lapunkat:

„A minorita-Rend tartományi főnöke dr. Csák Czirjék a kézdívásárhelyi kath. főgymnasiumhoz kinevezett hittanárnak. Aradról tehát távozom. Azoknak, kikhez a szeretet, hála, vagy barátság édes köteléke fűz: szives „Isten Hozzádot“ mondok. Tartsanak meg emlékükből, a mint én *Aradot* feledni nem fogom soha.

Arad, 1900. augusztus 25.

Asboth Viktor
kézdívásárhelyi kath.
főgymn. hittanár.

— **Csemegi Károly siremléke.** *Csemegi Károlynak*, a magyar büntető törvénykönyv nagynevű szerzőjének Budapesten a kerepest-uti temetőben levő sírja fölé díszes siremléket állított a magyar királyi kuria, melynek megbízásából *Donáth Gyula* kiváló szobrászunk most mintázza a szoborművet. A siremlék egyike lesz a legszebbeknek. Gyönyörű nőalak áll az előtérben, megkoszorúzza a büntető törvénykönyvet, melynek szimboluma mint relief van vésva a szobor talapzatára. Egyelőre csak a segédminta kész még, de a művész *Kamermayer Károly* polgármester és báró *Lipthay Béla* most készülő gyönyörű emlékszobrának befejezése után *Csemegi* szobrának mintájához fog. Az emléket mármányban faragják ki és még az őszön nagy ünnepségek között szándékoznak leleplezni.

— **A párisi világkiállítás.** A párisi világkiállítást, mint tudósítónk telegrafálja, végleges határozat szerint november hó 5-én fogják bezárni. *Hegedüs Sándor*, kereskedelemügyi miniszter szeptember hó folyamán Párisba utazik a kiállítás megtekintésére.

— **Eljegyzés.** *Palotay Antal* aradi főreáliskolai tanár f. hó 25-én tartotta eljegyzését özv. *Nagel Gyuláné* urnő kedves leányával, *Buchwald Juliska* kisasszonnyal.

Osztrovszky József aradi tanárjelölt eljegyezte *Zuber Gizát*, *Zuber Imre* temesvári m. kir. pénzügyigazgatósági tisztviselő leányát.

— **Félmillió munkás sztrájkja.** Óriási sztrájk híret jelentik *Londonból*. Angolország összes vasuti alkalmazottai készülnek, hogy a jövő héten esetleg valamennyien egyszerre abbahagyják a munkát. A *Great Easter* vasuti társaság alkalmazottai a multkor béremelést kértek s az igazgatóság nem adott határozott választ a munkásoknak. Azt mondta, hogy várjanak egy kevés ideig, mert a bérfőlemelés tárgyában egy kis gondolkodásra van szükség. A munkások belementek az igazgatóság ajánlatába és nyugodtan folytatták a munkát. A társaság azonban ravaszul használta föl a „gondolkodási időt.“ Eszeágában sem volt a bért főlemelni s csak azzal foglalkozott, hogy a munkások esetleges sztrájkját előre is lehetlenné tegye, s a munkásokat ezáltal a munka folytatására kényszerítse. Az igazgatóság érintkezésbe lépett Anglia összes vasuti társaságaival és kérte, hogy sztrájk esetére nyujtsanak segítséget, annál is inkább, mert a munkások nyugalma a társaságoknak közös érdeke. A bérfőlemelést kérő munkások azonban idejekorán értesültek róla, hogy munkaadóik hogyan akarják őket kijátszani és föl-kérték az ország összes vasutinak munkásait,

hogy vegyék pártfogásukba az ő mozgalmait. A főhívás minden vasuti társaság alkalmazottai között csakhamar visszhangra talált. A munkások kimondták, hogy a mely társaság bármily csekély segítséget nyujt a keleti vasut-társaságnak, azt nyomban el fogják hagyni az alkalmazottak. Így nem lehetetlen, hogy Angliában már a jövő héten félmillió ember hagyja ott a munkát s fölveszi a küzdelmet a vasuti társaságokkal.

— **Lemo: dó tanfelügyelő.** *Kubinyi Mihály* csanádmegyei kir. tanfelügyelő, kinek fegyelmi ügyeiről a minap irtunk, Budapestre utazott. Állítólag állásáról való lemondásának betérjesztése volna utazásának czélja.

— **Az öngyilkos kereskedőné temetése.** Tegnap délután temették el nagy részvét mellett a tragikusan kimult *Ilics Zsifkónét*, kit mint a vizsgálat kiderítette, *vallási hisztéria* vitt a halálba. A fiatal asszony, mikor férjhez ment áttért a római katolikus valásról a görög-kel. szerbre. Ezt később annyira szívére vette, hogy naphosszat elült az imádságos könyve mellett, szombaton azután öngyilkosságot követett el. — A koporsóját sok koszu borította, melyek szallag-feliratai voltak: „Szeretett“ felejtethlen jó nőnek — Mélyen sujtott férje. „Felejtethlen jó édes anyáknak — Hálás gyermekei *Arszen és Lenke.* „Felejtethlen jó Ilonkáknak — Mélyen sujtott atya és anyja.“ — Szeretett nővér és sógornőnek — *Mariska és József.* „Utolsó üdvözetül — *Luiza és Domokos.* „Felejtethlen nővér és sógornőnek — *Karolin és Péter.* „Utolsó üdvözet — *Átvéred Róberttől.* „Szeretett jó Ilonkáknak — A bánatos anyós és sógorai.“

— **Schenk tanár védírata.** A bécsi egyetem volt tanára, *Schenk* professzor, a kinek a jövő nerrzedék nemének előzetes meghatározásáról szóló műve oly nagy feltűnést és a tudományos körökben oly nagy megbotránkozást keltett, a nyarat arra használta fel, hogy apológiát irt maga és híres theoriája mellett. *Egyetemi éveimből* a címe a könyvnek, melyben *Schenk* fantartja és a jövő igazságszolgáltatásnak védelme alá állítja művét. A könyv a következő sorokkal végződik: „Mint természetbúvár az igazság utján haladtam és az elméletet, melyet tanítottam, a kíséret többszörösen igazolta. Semmi meg nem döntheti; oda tartozik a természeti törvények közé! Ez az egyedüli dolog, ami megvigasztal mindazért, a mit elragadtak tőlem.“

— **A városi árvaház igazgató-választmánya.** holnap d. u. 5 $\frac{1}{2}$ órakor ülést tart az árvaház tanácstermében, melyre a t. választmányi tagokat ez uton is, tisztelettel meghívja *Az elnökség.*

— **Baleset a Tattersallban.** Nagy riadalmat okozott Budapesten ma reggel a keleti pályaudvar környékén egy megvadult amerikai ügetőlónak örülten sebes tovaszágulása; szerencsére azonban komolyabb vészedelemet nem okozott. A Tattersall telepén *Boross Frigyes* tart fenn Magyarországon e nemben egyedül álló nyilvácns ügető ló-idomító istállót s midőn ma reggel az ügető pályán maga *Boross* egy sebes tempót hajtott *Emresz Károlynak* egy megtermett amerikai pej kanczájával, egyszerre csak a hajtó sulky-kocsinak tengelye tört, ebben a pillanatban kereke is szilánkokban repült szét s *Boross* messze kivágódott a kocsiból; a ló pedig eszeveszett vágatással repült a kocsialkotmány maradványaival, ki a népes *Kerepesi* utra. Szerencsére a vakon száguldó ló, egy az állomásnál várakozó üres bérkocsinak rohant neki, a mely fedélzete és egyéb összezuzható kellékei árán a lovat fel is tartóztatta. A ló csak külső sérüléseket szenvedett, de a szegény idomító könnyebb mérvű agyrázkodáson kívül derekán is erősen megsérült s most családja ápolja.

— **Az aradi sertésvész.** Megirtuk, hogy Aradon a Szél utczában kilencz sertésen a sertésvész tünetei mutatkoztak. Ma a fenti eseten kívül, melyek egy gazdának kárára történtek, még három helyen lépett fel a veszedelmes állapotbetegség. *Temesvárról* jelentik, hogy ott is pusztit a sertésvész.

— **Megostromolt uradalmi fogatok.** Valóságos zendülés-szerű támadás esete tartja izgalomban tegnap óta a hunyadmegyei Branyicska községet. Az ottani oláhságnak egy hatvan-nyolczvan főből álló tömege megtámadta báró *Jósika Lajos* uradalmának hat fogatát s erőszakkal kényszerítette a fogatokon levő terhek lerakására. A támadás oly vakmerő volt s az oláhság oly fenyegetően viselte magát, hogy *Goró Ede* főszolgabíró, akit az esetről nyomban értesítettek, azonnal kiment a községbe és a vizsgálatot megindította. A zendülés eseményei és részletei itt következnek:

Branyicska községben nagy nehezen keresztül vitték a tagosítást. A tagosított birtokok kihasítása a mult év őszén történt meg s ekkor a községnek egy másfél kataszteri hold területű sziklatömeget adtak kőbányának. Ez a sziklatömeg a volt urbéresek erdeje között van a megyei útvonal szélén. A korábbi időben a helybeli oláh pap gráciájától függött, hogy onnan kinek szabad követ fejteni, vagy törmelékét vitetni. Az oláh pap rendelkezési joga azonban a tagosítás megtörténtével megszűnt, s azóta a sziklatömeg községi tulajdon volt és a község összes lakosságának szabad rendelkezésére állt. Ehhez a községi kőbányához báró *Jósika Lajos* uradalmi kiküldött tegnap hat uradalmi teherfogatot, hogy hozzanak onnan törmelékét. A kocsiakat akadály nélkül megrakták és hazafelé indultak. Mikor azonban a község széléhez érkeztek, itt egy hatvan-nyolczvan főből álló tömeg állta útját a kocsioknak. A tömeget kizárólag branyicskai oláhok alkották, akik botokkal, kapákkal, kaszákkal és egyéb szeszámokkal fölfegyverkezve, éktelen ordítással rohantak az uradalmi teherfogatokra. A tömeg egy perc alatt közrefogta a kocsiakat s követelte a községi bányából való törmelék lerakását. Egy ideig ellentálltak az uradalmi alkalmazottak, de a tömeg oly indulatosan és fenyegetően lépett föl, hogy végül kénytelenek voltak az erőszaknak engedni és a terhet az összes kocsikról ott az ut közepén leszórni. A hat uradalmi szekér a zendülők gunykiállításai között, üresen tért vissza a báró udvarába. *Goró Ede* főszolgabíró a zendülés hírére Branyicskára érkezett s legott megkezdte a kihallgatásokat. A vizsgálat eddigi adatai arra mutatnak, hogy az oláhságot a görögkeleti oláh pap bujtotta föl, aki abban a hitben élt, hogy az egyházi pénzeknek rendetlen kezelése miatt ellene folyamatba tett vizsgálót a bárói uradalomból eredő följelentés következtében rendelték el.

— **Halálozások.** Özv. zelenei *Boros Józsefné* urnő elhunytáról melyről vasárnapi számunkban már megemlékeztünk, részvéttel vettük a a következő gyászjelentést:

Zelenei *Boros Justine*, a maga, ugy huga *Dr. Leitner Ernőné* szül. zelenei *Boros Mariska*, sógora *dr. Leitner Ernő*, az elhunyt unokái *Leitner Ferencz* és *János*, valamint a boldogult nővérei özv. *Gulay Istvánné* szül. *Hidegh Klementina* és *Edelmüller Gusztávné* szül. *Hidegh Eteleka*, nemkülönben számos rokonai nevében is megtört szívvel jelenti, hogy forrón szeretett édes anyjok, illetőleg anyósa, nagyanyjok, testvérük és rokonuk özv. zelenei *Boros Józsefné* szül. *Hidegh Mária*, folyó hó 25-én, éjjeli 11 órakor, életének 70-ik évében, hosszas kintteljes szenvedés és a halotti szentségek ajtatós felvétele után jobblétre szenderült. A boldogult hült tetemei augusztus 27-én d. u. fél 5 órakor fognak *Attila-tér 4. sz. a. házból* róm. kath. szertartás szerint örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő gyászmise áld. ilzat augusztus 28-án d. e. 8 órakor fog a *Minorita-atyák* templomában a *Mindenk iskolai* bemutattatni. Áldás emlékére! Béke és áthelye-

Özv. *Metzner Sámuelné* szül. *Fr.* életének 70-ik évében, hosszas sz. hó 27-én. elhalt. A szegények és árvák igaz Gyula, os, iskolaszéki elnök.

volt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Alólírottak fájdalommal tudják forrón szeretett édes atyjuk, nagyatyjuk, testvérük, nagybátyjuk és rokonuk Köpf Alajos nyugalm. városi iktatónak, 1848—49-iki honv. hadnagynak, élete 92-ik évében f. hó 26-án d. e. 11 órakor végelegyengülésben történt gyászos elhunytát. A boldogult tetemei f. hó 28-án d. u. 5 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint a Vécsey-utca 14. sz. házból örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 30-án d. e. 10 órakor fog a főt. Minorita atyák templomában a mindenhatónak bemutatni. Áldás és béke poraira! Aradon, 1900. augusztus hó 26-án. Dr. Köpf Kálmán és neje szül. Rátkay Fanni, Köpf Ida, férjezett özv. Vanniss Gyuláné, Köpf Paulin, gyermekei. Köpf Kálmán és Margit, Vaniss Dezső és neje, szül. Korber Ilonka, Vaniss Kálmán és neje, szül. Bretli Anna, unokái. Vaniss Dezsike, dédunokája. Köpf Károly és neje, szül. Steinecker Paulin, Tassy Ede és neje, szül. Köpf Mária, Özv. dr. Köpf Jánosné, szül. Ferenczy Augusztá, Özv. Köpf Györgyné, szül. Scholl Emma, testvérei, illetve sógora és sógornői. Köpf Dóra és Berta, Dr. Köpf János, Köpf Irma, férj. dr. Issekutz Marczelné, Köpf Ella, férj. Bojos Mátyásné, Köpf Tilda, a testvérek gyermekei.

Kaltenhuber Mátyásné, szül. Uborka Katalin élte 68-ik évében elhunyt. Temetése holnap délután 3 órakor lesz a Fácán utca 3. sz. alatt gyászházból.

Krón Margit, Krón Péter helybeli asztalos négy hónapos leánykája ma délelőtt meghalt.

— **Károly király Ischlben.** *Károly* román király, mint tudósítónk telegrafálja, holnap *Ferencz József* király látogatására Ischlbe érkezik.

— **Öngyilkos mirtir-jelölt.** Nemrég ideje, hogy a kolozsvári egyetemről négy román joghallgatót kicsaptak, miután különböző nemzetiségi hecczek és afférek tényleges szereplői voltak. Ezek egyikéről *Moga* Jánosról most szomorú hír érkezik. A szerencsétlen fiatalember Abrudbányán szíven lötte magát. A golyó jól talált, *Moga* János *rögtön meghalt.* A tragikus végű ifju azért vetett véget önkezelésével életének, mert az egyetemről való csufos eltávolítása miatt hozzátartozói erős szemrehányásokat tettek neki, sőt az anyagi segítséget is megtagadták tőle. Haláláért részben azokat lehet okolni, a kik a csöndes temperamentumu fiatalembert, akaratán kívül ugyszólván belevitették az ismeretes „honszabadító” és „mártirokat termelő” botrányokba.

— **Egy leány tűzhalála.** Szegeden az alsóvárosban, egyébről sem beszélnek most, mint *Major* Emma tragikus haláláról. Az alig 26 éves leány életét tűzhalál oltotta ki. Tegnep fektették a ravatalra a viruló, szép hajadont, akinek egy szerencsétlen pillanat okozta irtózatosságot. Csütörtökön este volt a szerencsétlen pillanat. *Major* István vasuti altiszt két leánya sürgölődött otthon a vacsora körül, melyet Emma tea-főzön akart fölmelegíteni. Amint a főző fenekén már lángolt a borszesz, Emma a telt borszeszes üvegből újra töltött. A borszesz lángot vetett, az üveg felrobbant és a tartalma végig folyt *Major* Emmán, aki könnyű nyári ruhában volt. Ilyenkor rendszeren nem gondolkozik az ember, hanem az ösztöne szerint futva-fut a szerencsétlenség helyéről *Major* Emma is kifutott az udvarra. De szaladás közben az égő borszesz lángja a talpától a hájáig szétfolyt, elterjedt. Égő fákllya módjára rohant, kétségbeesett jajszékeléssel. Nővére segítségére sietett, de nem lehetett megmenteni. Sőt a segítő testvéri kéz is súlyos égési sebet szenvedett. *Andrássy* dr. és *Gyuricza* dr. vették ápolás alá az összeégett hajadont. A testnek jóval több, mint háromnegyed része kőldött meg. A borzasztó kínok egy nap ablakfölemésztték az életerőt és *Major* Emma a délután 5 órakor zokogó családja karakíszenvedett.

□ **A kiszzenvedett.** Áldott **Römegezett násznép.** Fővárosi tudósításhoz jut Agát-utca 20. számú ház első emeletén, most állítólag *Drinkóczy* Alajos lakásában lakodalomsággal dicse

mát ülte *Drinkóczy* Alajos és *Dokai* Mária. A vacsorát este 9 órakor költötték el, aztán mulatozni kezdtek. Ejjéltájban rosszul lett az egész násznép. Erős hasgörcs fogta el a mulatókat s többen elájultak. Már-már válságos volt a helyzet, amikor megérkeztek a mentők és gyomormosással, meghánytatással talpra állították a megmérgezteket: *Drinkóczy* Alajost, *Dokai* Máriát, *Vadász* Istvánt, özv. *Baumann* Józsefnét, *Vadász* Jankát, *Pintér* Ferenczet, *Vadász* Ferit, *Vadász* Istvánnét, *Vadász* Kálmánt, *Vadász* Károlyt és *Bus* Katalint. A mérgezést nyilván *rézedények használata* idézte elő, melyekben az asztalra ecetes uborkát hoztak.

— **A Maros halottja.** Egy fiatal leány lett tegnap áldozata a fürdésnek Radnán, *Erdős* Giza két társnőjével a szabad Marosba ment fürdeni. Mindhármukat elragadta az ár, úgy, hogy ketten alig bírtak menekülni, a harmadik, *Erdős* Giza pedig a hullámok alá került s belefut a vízbe.

— **Alapos panasz.** Csinos paraszt leány kopogtatott be a rendőrséghez.

— Lehet itt panaszt tenni?

— Miféle panaszt?

— Hát megsértették a becsületemet.

— Aztán ki sértette meg?

— A nagyságos ur, akinél szolgáltam.

— És miért?

— Miért? Bizony annak csakis ő a megmondhatója, mert én nem adtam rá okot.

— Nem kacsingatott a gazdájára?

— Ments Isten!

— Hát az magára?

— Ó igen.

— És maga türhette azt?

— Dehogy türtem! Menten lesütöttem a szememet.

— Hát aztán?

— Aztán a nagyságos ur átkarolta a derekamat és megcsókolt. En szabadulni igyekeztem, de erősebb volt és nem engedett el addig, míg csak az erős dulakodásra a nagysága be nem toppant a szobába.

— Lássá, leányom, ezért még nem lehet a gazdáját megbüntetni.

— Igen ám, csak hogy a nagysága későn toppant be! . . .

— **Apagyilkosság.** Szaján torontálmegeyi községben tegnap szörnyű gyilkosság történt. *Baranyai* Titusz fiatal paraszt gazda *doronggal agyonverte az apját.* Az öreg *Baranyai* nemrég kitagadta a fiát, mivel az kicsapongó, korhely volt. Tegnep este a fia buzát akart lopni az öreg portájáról, de az apja rajtakapta. Ekkor az elvetemedett fiu fölragadott egy dorongot és leütötte vele apját, úgy, hogy az nyomban meghalt.

— **Kifogott holttest.** *Klagenfurt* közelében ma holttestet fogtak ki a Murából. A halottban *Wunderbeidingerre*, a déli vasutnak a napokban eltűnt felügyelőjére ismertek.

— **Ilonka és a farkasok.** Izgalmas eset történt a minap a halasi pályaudvaron. Egy állatseregletet szállítottak Szabadka felé, de alig indult ki a tehervonat a pályaudvarból, az egyik kocsi, melyben a farkasok voltak, kisiklott s a ketrecz ajtaja a nagy zökkenés következtében bedőlt. A vasuti munkások hirtelen ott termettek a kisiklott kocsinál, hogy a sinpárra visszahelyezzék. Alig kezdtek a munkához, az egyik bestia kiugrott a nyitott ajtón és az egyik munkásra rohant. A többi munkás eszeveszett futással menekült a kocsi mellől, a megrohant munkás élete egy hajszálon függött már, mikor az állatsereglet tulajdonosának tizenkétéves leánykája, *Faber* Ilonka, ki fiatal kora mellett is már egyike a legügyesebb szelidítőknék, rákiáltott a farkasra mely a következő pillanatban odacsuszott a lábaihoz. Eközben még két farkas ugrott ki s

a vasutiak nagy ijedelmére végigszárguldott a sineken a kukoriczás felé. Az állomásfőnök már puskáját hozta, de a farkasvadászat nem sikerült, mert a másik két farkast is visszavitte a ketreczbe a bátor Ilonka. A szegény vasuti munkás könyek közt köszönte meg a kis leánynak, hogy életét megmentette.

— **A F. M. K. E. közgyűlése.** Ma tartotta Zólyomban közgyűlését a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület. *Thuróczy* főispán nem jelenhetett meg s így *Janics* országgyűlési képviselő elnökölt. *Trkavian* polgármester üdvözlő beszédet tartott az egyesülethez, az ifjuság részéről pedig *Volkman* joghallgató beszélt, kifejezvé a magyar ifjak rokonszenvét, a melyet a magyarság céljainak szolgálatában álló egyesület iránt éreznek. Szavaira *Janics* képviselő válaszolt s lelkére kötötte a diákságnak, hogy továbbra is segítse a magyar közművelődésnek ez ifju egyesületét.

— **Anarkista merényletből szerelmes történet.** A minap az egész világsajtót bejárta az a hír, hogy *Mac Kinley* elnök ellen merényletet terveznek az anarkisták, sőt Newyorkban — Olaszországból jött értesülés alapján — le is tartóztattak két partra szálló olaszt, a kik állítólag meg voltak bizva a merénylet végrehajtásával. Utóbb aztán megczáfolták ezeket a híreket, most pedig kisül, hogy az állítólagos merénylethistória két szerelmes szívű olasz ifju műve, a kik vetélytársak s mindenféle cselszövéssel iparkodtak egymástól megszabadulni. Egy *nápolyi* telegram a következőket jelenti erről a dologról:

Newyorkból érkezett távirat szerint augusztus 16-án elfogták ott *Maresca* és *Guida* nevű olasz embereket, akik a „Kaiser Wilhelm II.” nevű német hajón érkeztek meg. Az amerikai rendőrség ugyanis Nápolyból levelet kapott, a mely szerint *Maresca* is, *Guida* is anarkista és azért mentek Amerikába, hogy *Mac Kinley*-t megöljék. Mialatt a két olasz fogságban ült, a nápolyi rendőrség nagy buzgalommal nyomozást indított kiletük megállapítására s ekkor hamarosan rájöttek, hogy ebben az esetben szó sem lehet merényletről, hanem igenis rendkívül körmönfontan kieszelt szerelmi cselszövésről, a melynek szálai Szorrentó-ból indultak ki. Szorrentóban lakik egy *Tasso* Nina nevű nagyon szép olasz leány. Két imádója volt, közülök *Maresca* a tüzesebbik, a ki egy szép napon törével megszurkálta vetélytársát. Ezért hat hónapra bekerült a pörtönbe. A mikor kiszabadult, fölkereste a leányt. Elmondotta neki, hogy nem maradhat Szorrentóban, egyrészt a szégyen miatt, másrészt pedig, mert előbbutóbb megölné vetélytársát s így Nina egyik imádója a sirba, a másik pedig örök rabságba kerülne. A leány erre kijelentette, hogy őt szereti, de a másik fiatal embert sem tilthatja el magától, mert annak meg a szülői fogják pártját. Megállapodtak hát, hogy *Maresca* kimegy Amerikába s a leány megesküdött, hogy a mint a legénynek biztos keresete lesz, utána megy. *Marescának* ezután sikerült egy *Guida* nevű barátja segítségével a Kaiser Wilhelm II. hajón, mely indulófélben volt Amerikába, kázanfütdi minőségben alkalmazást kapni. *Guida* is a hajón volt alkalmazva. Egy napra rá, hogy *Maresca* elutazott, az otthon maradt vetélytárs mindent megtudott. Ekkor pokoli gondolata támadt. Levélben arról értesítette az Egyesült-Államok nápolyi főkonzulát, hogy a Kaiser Wilhelm II. födelzetén két veszedelmes olasz anarkista utazik Newyorkba, hogy meggyilkolja *Mac Kinley* elnököt; a két anarkista neve: *Maresca* és *Guida*. A konzul természetesen tüstént táviratozott Newyorkba, a hol a kikötőben *Marescat* és *Guidát* már kiszállításuk alkalmával letartóztatták. Persze tagadta a merénylet tervét mind a kettő s *Maresca* hivatkozott *Tasso* Ninára Szorrentóban, elmondván mindent. A newyorki hatóság erre táviratozott Nápolyba, a hol a rendőrség nyomozni kezdett. Kisült minden. *Tasso* Nina megerősítette *Maresca* vallomását. A levél írója is megkerült egy öreg szorrentói irnok személyében, a ki már évek sora óta intézi el olcsó áron a szorrentói mun-

kásnép levelezéseit. Az irnok rávallott a vetélytársra, a kit tüstént elfogtak. A hatóság most intézkedik, hogy Marescát és Guidát mielőbb bocsássák szabadon.

— **A vendéglősök kongresszusa és a munkaközvetítő.** A kávéházak, szállodák és vendéglők személyzetének közvetítését nagybárá még most is ügynökök eszközlik, kik nem törődve a kenyérkeresők nyomorával, ezektől óriási közvetítési díjakat követelnek s így az állás-keresők amugy is nehéz helyzetét nyomasztóbbá teszik. Ezen a bajon kívánt részben segíteni *Máthé J. Lajos*, a budapesti munkaközvetítő intézet vezető titkára, midőn az intézet végrehajtó-bizottsága elnökének, *Radocza János* orszgy. képviselőnek támogatásával felkérte az Aradon szeptember hó 12-én tartandó magyar vendéglősök V. országos kongresszusának elnökét, *Gundel Jánost*, hogy a kongresszuson az intézetet ismertesse és indítványozza, hogy a hazai kávéház, vendéglő- és szálloda-tulajdonosok már a saját érdekükben is az intézethez forduljanak mindkét nembeli személyzetért, amennyiben az intézet a vidékre elhelyezendő munkaerőket félmenetjegy kedvezményben részesíti s különben is teljesen ingyenesen közvetít. Hisszük, hogy a kongresszus nem fog elzárkózni egy oly intézmény elől, mely minden anyagi érdek kizárásával, tisztán csak a munkás-nyomor enyhítését tűzte ki feladatul.

— **Weber patikus recipéje.** Érdekes régi orvosi recipéről emlékeznek meg, amelyet *Weber János* híres eperjesi gyógyszerész adott ki az 1644-ben a pestistől remegő ember vigasztalására. Jellemző a korra ez az irás, amely mint valami prédikáció hangzik:

Vedd elő minden te bűneidet, ahhoz tedd szádnak vallását, szív-beli meg-szánást bánást, arra tölcsek két szemed forrásából folyó vizeket: az egygyik felyás légyen az elmulandó világnak gyönyörűségéről való elfeledkezés; a másik Mennyei boldogságról való gyakori elmélkedés és kívánás. Ahhoz tégy vagy ezer fohászokodat, Isteni és atyafiui szent szeretet: ezeket mind összekösd egy csomóba és Isteni félelemnek törőjével törd egybe és abból csinály lelki pilulákat; azoknak izét élesisd meg az világi-nyomoruságoknak gondolkodásával és az örökké való kinoknak elmélkedésével. Azokból minden reggel, délben, este végy alkalmasint magadhoz és ély vele. Ez a második eszköz pestis ellen, úgy mint az életnek megváltoztatása. Ez a leghasznosabb Recepta, melyet nem *Galenus*, sem *Mesua* szerzett, hanem őnmaga a Szent Lélek az 50. Soltárban.

— **Kész!** Berlinben egy papagály elkövette azt a csinyt, amiben nagy mesterek voltak annak idején a lóvasut-korszakban a budapesti utcagyerekek. A lóvasut kalauzai tudvalevőleg éles hangu sipocskákkal dirigálták a kocsisaikat, s a kis suhanczok olyan hiven tudták utánozni a sip trillázó hangját, hogy akárhányszor idő előtt megállították, vagy utnak indították a kocsissal a lóvonatot. A kalauz szerepére vállalkozott Berlinben a fent említett papagály, amely tisztán érthetően tudja kimondani németül ezt a szót:

— **Kész!**

Erre a szóra pedig Berlinben megindulnak a közüti villamos kocsik. Egy erkélyen székel kalitkájában a művelt madár és sokszor zavarba hozta a kocsivezetőket. A dolog tulment a multság határán, mert egy idősebb asszonyság éppen akkor akart egyszer felszállani, amikor a papagály hamis szavára a kocsi-vezető megindította a kocsit. A szegény asszony elesett és jelentékenyen meg is sérült. Akkor azután már eltávolították az erkélyről a garázda papagályt.

— **A vasut megvetése.** Az emberek manapság már a vasut gyorsaságával sincsenek megelégedve s az egyedül üdvözítő elektromos forgalomtól várják a megváltást, s ezalatt Angolországban csudálatos mód a lassu utazásra kaptak gusztust. Az igaz, hogy tulságosan amerikaiak és irországiak azok, akik Angolországot és Irországot régi divatu kocsikban járják s így még sem egészen az angoloké a szegény a visszaesésért. Ebben az esztendőben csak tizezer amerikai rendelt helyet az ilyen kocsikon nagy utazásokra. Egész hálózata van már az ilyen forgalomnak az egyes angol vidéke-

ken, a vasut teljes megvetésével. Néhány évvel ezelőtt, amikor egy vállalkozó föl akarta eleveníteni a régi postakocsit, teljesen belebukott a vállalkozásába, mert igen nagyban és kevés üzleti érzékkel vágott bele a dologba. Most azonban a londoni hotel tulajdonosnak jó jövedelmet hajt az ilyen czélokra berendezett kocsija; s a vidéki fogadósok is mindjobban alkalmazzák az új rendszert. Egy czég csak nemrégiben is egy tucsat kocsit rendelt meg egy régi kocsit mintájára, amelynek már csak mint ócska fának és vasnak volt értéke.

— **Leugrott az emeletről.** *Wittner József* nyitrai szül. 45 éves szabómester ma reggel Budapesten a London-utcza 4. sz. a. levő ház II. emeletéről eddig ismeretlen okból levetette magát. Szerencsére ruhája fenakadt az első emelet rácsozatában s az első emeleti erkélyre esett úgy, hogy komolyabb baja nem történt. Hogy miért akart meghalni, nem tudják.

— **Éhező angol katonák.** Egy Angliába vizsztatért haditudósító borzalmas dolgokat mesél a dél-afrikai harctétről. Ha Anglia csak sejtene is, hogy milyen férfiak intézik sorsát, gondolkodoba esnék azon, hogy hasonló férfiakat tegyen a flottáért is felelőssé. Ezután leírja a haditudósító, hogy midőn *Rundle* tábornoknak a winburg-senekali utat ugyszólván egészen a basuto-földig őriznie kellett, a katonákat éhezette. Sok gyalogos alig tudta magát továbbvonszolni a gyengeségtől. A katonák teljesen lesóványodtak, csak úgy zörög rajtuk a csont. Aki ezt le akarja tagadni, az az igazságot tagadja le. Hosszabb időn keresztül más enivalójuk nem volt a katonáknak, mint minden másodnap egy font durva liszt, amelyet még meg is kellett főzniük a farszto gyaloglás után. A következő nap egy font kétszersült, ezenkívül mindennap egy font nyers hust kaptak, amelyet azonban tíz eset közül kilencszer nem tudtak megfőzni. Ha a katonák fegyvert vett a kezébe, kezei reszkettek s nem tudott löni, de nem a gyávaságtól, hanem a gyengeségtől és kimerültségtől. Ti itthon mulattok, énekeltek, szórakoztok s katonáitokat ottan Dél-Afrikában éhezettetik, de annyira, hogy nem egyszer láttam, mikor egy katonák egy négerrel verekedett egy marék durva lisztért. Így fejezi be a tudósító az irását.

— **Szerencsétlenség vadászat közben.** *Kassáról* telegrafálják: *Lénárt* Isván bacsói földbirtokos ma vadászat közben véletlenül lelőtte rokonát, *Lénárt* Józsefet. *Lénárt* önként jelentkezett a bíróságnál.

— **A közönség érdeklődik** — különösen most az iskolai beiratkozások idején — aziránt, hogy a gyermekek különféle szükségletei hol fedezhetők legjutányosabban és kényelmes választék mellett. *Porter* Vilmos koronás áruháza nálunk Aradon ez a mindenképen megbízható bevásárlási forrás. A helybeli és vidéki közönség régtől fogva tudja ezt, s mint minden évben, az idén is a megérdemelt pártfogásban fogja részesíteni a közkedvelt koronás áruházat a Központi szálloda épületében.

— **Emberismeret.** Az emberismeret megfigyeléseken és tapasztalatokon alapszik. Igen érdekes példáját az emberismeretnek mutatja be *Stindberg*, a kiváló svéd költő *Páris* című nemrég színre került egyfelvonásos darabjában. Egy arkeológus rájött lakótársának a multjára, tisztán annak a taglejtéseiből, cselekedeteiből, mozdulataiból. Megfigyelte, hogy a lakótárs Malmöre néz át gyakran az ablakból. Onnan pedig csak a kastélyt és a fogházat látni. A lakótárs utazónak mondotta magát, az arkeológus tehát arra következtetett, hogy csak a fogházzal lehetett valamilyen összeköttetésben, mert hogy a kastélyhoz lett volna köze, az nem igen volt valószínű. És ezen a nyomon tovább figyelve, a nélkül, hogy bárkivel is beszélt volna a dolgról, kisütötte, hogy utazó lakótárs büntettet követett el. Az életben gyakran lehet biztos következtetéseket vonni egy-egy adatból. Egy fiatal hölgy egy ismerős urral beszélgetve, nagyon megcsodálta annak dus hajzatát. Az ismerős ur élesen megnézte a leányt és így szólt:

— Az ön völegénye nemde kopasz?

A leány elpirult, zavarba jött, nem kerülhette ki a választ és végül, miután becsület-szavát vette az ismerős urnak, bevallotta, hogy egy nappal előbb titokban menyasszonya lett egy hajban nagyon szegény embernek.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-ter 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Tragédia a Lipótvárosban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, augusztus 27.

G. Mihály tekintélyes lipótvárosi kereskedőnek a fia, aki atyja üzletében volt alkalmazva, mintegy négy év előtt szerelmes lett egy szép urileányba, a kit azonban a felekezeti különbség választott el tőle. A leány keresztény volt s az ifju ember bigott szülői végképen elleneztek a házasságot. *G. Mihályt* azonban nem térítette el szerelmétől semmi-nemü akadály. Kijelentette szülei előtt, hogy a leányt minden ellenzésök daczára is elveszi és polgári házasság útján el is vette. A szülők azonban erre kitagadták fiukat és minden segélyezést megvontak tőle. *G. Mihály* azután önálló üzletet nyitott még pedig közel az atyja üzletéhez. Az ifju házaspár eleinte boldogan élt; frigyüket két kis baba tette még boldogabbá. Az apa azonban hasztalan iparkodott, nem tudta üzletét felvirágoztatni. A konkurrenzia és különösen az apa bosszuját folytán az üzlet mind rosszabbul ment és ekkor kétségbeesésében, talán a családjá fenntartása érdekében, mindenféle kétes értékű manipulációba fogott. Előre lehetett látni, hogy a dolognak rossz vége lesz. Ugy is történt. Még a mult évben feljelentések érkeztek a törvényszékhez *G. Mihály* ellen váltó- és okirathamistás miatt.

E naptól fogva a kétségbeesés vert tanyát a kicsiny családban. Az apa ezután sem akart segíteni fián s a bűnügyi eljárásnak az lett a vége, hogy *G.-t* a mult héten a kuria is két évi börtönre ítélte.

A szerencsétlen embert szombaton vitték be az alkotmány-utczai fogházba, az üzletet pedig becsukták.

Cselekedetei mindenesetre megrovandók, mert a törvénybe ütköznek, mégis inkább sajnálatraméltó ember az Alkotmány-utczá legujabb lakója, mert szerelme vitte a börtönbe. Az asszony, aki jól látta a férj küzködését, éppen ezért szülei és családja minden erőfeszítése daczára sem akar elválni szerencsétlen férjétől, hanem *kegyelmi kérvénnyel* akar ő fel-sége elé járulni. Szegény asszony, biztosra veszi, hogy a legmagasabb helyen megszánják helyzetét.

TANÜGY.

Iskolaszéki ülés.

— Meghívó. —

Arad szab. kir. város községi iskolaszéke f. év. augusztus hó 30-án azaz csütörtökön délután fél 5 órakor a városház emeleti kis teremben rendes havi ülését tartja, melyre a t. iskolai tag urak, valamint a községi iskolai igazgató urak és urhölgyek ez uton is meghivatnak.

A tanácskozás tárgyai:

1. *Ozv. Hannó* Lajosné és *Mihályovits* Julianna aradi lakosok kérelme, melyben az Aradon felállított magán ovoda és gyermekmenedék házuk fentartására a 400—400 korona évi városi segélynek megadását kéri.

2. A siketnémák aradvárosi államilag segélyzett községi iskolája felügyelő bizottságának megkeresése, a Szt. Péterteri községi fiúiskola egyik üresen álló tantermének a jövő iskolai évre használatra való átengedése iránt.

3. Az iskolaszék 1901. évi költségeloirányzatának megállapítása.

4. A mult iskolai év folyamán egy próhó évre meghívott tanerőknek megválasztása illetve állásukon való véglegesítése.

5. Előterjesztés az 1900—1901-ik évre a tanítóknak mikénti beosztása zése tárgyában.

Aradon, 1900. évi augusztus

Sala
kir. tanács

(—) **Beiratás.** Az aradi m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolában a beiratások szeptember hó 1., 2., és 3. napjain mindenkor délelőtt 8—12-ig tartatnak meg. A javító vizsgák ugyanezen napok délutánjain lesznek. *Az igazgatóság.*

Jó karban lévő,

használt iskola-könyvek erős keménykötésben fél árban kaphatók. INGUSZ I. és FIA könyvkereskedésében

Arad, templom-utca.

KÜLÖNFÉLÉK.

□ **Távkuglizás.** Egy M. Daru nevű francia vendéglős, aki szenvedélyes kuglizó, különös fogadásba ment bele. Kijelentette, hogy nyolcz-száz grammos golyót száznyolczvan lökással Pont de Clair falutól tizenhat kilométernyire lévő Grenobleba és visszatereli. Vasárnap hajtott végre a fogadást. Ellenfeleivel s néhány pártatlan nézővel, akik kocsin mentek utána, elment az országútra és Grenobleig csak nyolczvan lökést használt fel. Visszafelé nyolczvanhét lökésre volt szüksége. Tehát száznyolczvan lökés helyett csak százhatvanhétre volt szüksége, s egy-egy lökessel átlag kilenczhat méterre lóditotta a bükka golyót. A fogadást tehát fényesen megnyerte, a nélkül, hogy valami súlyosabb következményei lettek volna fáradságos vállalkozásának. Mindössze egynémely tagjában egy kis fájdalmat érzett. Hanem ezzel szemben megvan az az elégtétele, hogy a falujában és a környéken a sport egy újabb nemét alapította meg, az ugynevezett távkuglizást. A pont de clairi és grenoblei ifjuság már nagyban távkuglizik.

□ **A kis őszinte.**

— Ugy-e kedves bácsika, hogy ha te egyszer ott leszel, ahová a papa szeretné már, ha elmennél, akkor sok levélbútyeget küldesz majd nekem.

— Igen édes fiam, de hát hová kíván engem a papa?

— A pokolba, bácsikám.

□ **A legujabb Ingyezők.** A párisi előkelő világ köreiben mind kedvetlenebbé vált kerti ünnepségeken nagy szerepet játszik a legyező, amely nemrégiben csaknem kegyvesztet lett. Most rendkívül eredeti és a „matinée dansant-e”-hoz hűlően alkalmas formában lépett fel. Ugyszólván egészen élővirágból van összeállítva elefántcsont-, gyöngyház- vagy művésziesen cizellált alanyvázon. Valójában olyan is, mint valami bokréta. A legkedveltebb az ibolya elefántcsonton, a rózsaszínű szegfű ébenfa- és a sötét-piros aranylegyezőn. A buzavirág is kedvelt. A XV és XVI. Lajos korabeli legyezők mellett az empire-modelleket is szeretik. Divatosak a kifeszített selyemlegyezők is, amelyekre a virágok festve vannak és be vannak parfümözve. Rendesen kétszínűek, egyik oldaluk kék, a másik fehér. A fehér oldal virágokkal van befestve, a kék pedig tele van apró pillékekkel, a melyeknek színe vagy arany, vagy ezüst. Ezek már nemcsak Párisban, hanem Londonban is nagyon elterjedtek.

□ **Idők és emberek változása.**

I. A kupéban szól Bokor ur a feleségéhez:
— Kincsecském, ne nézz még ki itt az állomáson az ablaknál, mert ha meglátják arcocskádat, nem maradunk egyedül.

II. A kupéban szól Bokor ur a feleségéhez:
— Kincsecském, nézz ki itt az állomáson az ablaknál; ha meglátnak, magunk maradunk.

A két megszólítás között — negyven év telt le.

□ **A fájdalomcsillapító Röntgensugarak.** Az áldott Röntgen-sugarak, amelyek oly szép szerephez jutottak a modern orvostudományban, most állítólag még egy nevezetes tulajdonsággal dicsekedhetnek. Hogy tudniillik csil-

lapanak mindenféle fájdalmat. Dr. Stenbo muszka orvos Vilnában jelenti ezt és egyszer-mind beszámol arról a kedvező eredményről, amit elért. Mindenféle neuralgikus bajok, amelyek makacsul ellentállnak az összes gyógyító módoknak, a Röntgen-sugarak behatására elenyésznek. Az egyes sugaraknak a hatása két-három percig tartott. A kezelések száma, amelyek a teljes gyógyuláshoz kelletnek, leföljebb tíz volt. Ami baj ennyi sugárzás után sem mulik el, azon már a Röntgen sem segít. Dr. Stenbo úgy vélekedik, hogy a Röntgen csövek körül lévő levegőnek elektromossággal való megtöltése után az idegvegek könnyen izgatódnak, s hogy ezzel az idegeknek bizonyos megbénulása következik be, amire a neuralgikus fájdalmak megszünnnek.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.30
Soborsin délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjél	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat d. u.	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbeséről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.05	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbeség szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

Használt iskola-könyveknél a bekötést ingyen adom.

Használt iskola-könyvek minden iskola részére erős, tartós kötésben, és tiszta, kifogástalan állapotban félárban kaphatók KERPEL IZSÓ

könyvkereskedésében

ARADON, Andrassy-tér 20. szám, (Aréna-épület.)

Használt tankönyveket cserében vagy készpénzért negyedáron átvesszek. 2520

Használt iskola-könyveknél a bekötést ingyen adom.

NAPIREND.

Augusztus 28. Kedd. Róm. kath. naptár: Agoston. — Protestáns naptár: Agoston. — Görög-keleti naptár (augusztus 15.): Nagyboldogasszony. — A nap két 4 óra 58 perczkor, nyugszik 6 óra 30 perczkor. — A hold két 8 óra 20 perczkor, nyugszik 7 óra 23 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 763.4 milliméter, délután 2 órakor 761.7 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 20.5, délután 2 órakor C° + 29.9. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor K. 4. délután 2 órakor D. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, nyugaton csapadék, zivatarvk.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belpéti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölosey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Schreyer Harry hangszerkiállítás (Szabadságtér 21.) Nyitva naponta délelőtt 10—12 óráig, délután 3—7 óráig. Bemenet szabad.

Augusztus 30. Iskolaszéki ülés délután 5 órakor.

Szeptember 8—9. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása Piskira.

Szeptember 12—13. Országos pinczergyűlés Aradon.

Vigalmi naptár:

Szeptember 2. Nyári ünnepély (Vingán, Erzsébet-liget.) — Az aradi jövedv-asztaltársaság működvelői előadással egybekötött táncvigalma (Vadember.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Szőlőbirtokosok figyelmébe. Az érdeklődő szőlőbirtokosok tudomására hozom, hogy a nagyméltóságú m. kir. földmiv. ügyi m. kir. földmiv. ügyi miniszter urnak folyó évi július hó 20-án 47579 szám a kelt magas rendelete értelmében a szőlőbirtokosok szőlőkaró iránti kérvényeket legkésőbb minden év december hó végéig alulírott Igazgatóságnál kell, hogy benyujtsák. A határidőn túl beérkező kérvények csak az esetben fognak figyelembe vétetni, ha a meghatározott határidőn belül folyamodók szükségletének kielégítése után a kincstár még felesleggel rendelkeznek. A kérvényben megjelölendő a karók választéka, hosszúsága, a hely, a honnan azokat kiszolgáltatni kívánják. A kérvényben megemlítendő az is, hogy az esetben, ha a két választéku karók utalványozhatók nem lennének, a más helyről utalványozandó ugyanolyan, vagy más választéku karóval a folyamodó beéri-e? Ménes, 1900. augusztus 24. M. kir. vinczellér iskola igazgatósága. Szilvássy Géza igazgató.

— Fizeseképtelenségek. A bécsi Creditore-Verein a következő fizeteskeptelenségeket jelenti: Berger Zsigmond, Budapest. — Misner Sándor, Kéthely. — Guttman Teréz, Duna-Szekeső. — Stern M. Jenő, Budapest. — Stern Ignác, Beled. — Kaufmann Sándor, Csenger.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 27.

Délitőzsde. Buzakinálát sürgető, vételkedv gyöngé. Lanya irányzat mellett 30,000 métermázsza került forgalomba, 5 fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanemű forgalom nélkül. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.61—7.62
Buza 1901. áprilisra	8.—8.01
Rozs októberre	7.02—7.03
Rozs 1901. áprilisra	—
Zab októberre	5.33—5.35
Tengeri augusztusra	6.20—
Tengeri szeptemberre	6.11—6.12
Tengeri 1901. májusra	4.84—4.86
Repce augusztusra	14.35—

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.60—7.61
Buza 1901. áprilisra	7.99—8.—
Rozs októberre	7.01—7.02
Rozs 1901. áprilisra	7.33—7.30
Zab októberre	5.32—5.34
Tengeri augusztusra	6.20—6.25
Tengeri szeptemberre	—
Tengeri 1901. májusra	4.85—4.86
Repce augusztusra	—

Zárul 4 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	658.25
Magyar hitelrészvény	678.—
Leszámitóbank részvény	451.50
Rima-Murányi vasmű részvény	511.50
Osztrák-magyar Államvasuti részvény	648.50
Közuti vasut	595.—
Városi villamos vasut részvény	289.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. augusztus 27.

Magyar aranyáradék 4%	96.10
Magyar koronajáradék 4%	90.60
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	100.50
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	99.60
Magyar keleti vasut	97.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	90.50
Magyar italmegváltási kötvény	97.85
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyereségsorsjegy kölcsön	158.50

Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.25
Osztrák papírbondok	97.50
Osztrák járadék ezüst	97.—
Osztrák járadék arany	96.25
Koronajáradék	97.40
1860-iki államsorsjegyek	133.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1705.—
Magyar hitelbank részvény	678.—
Osztrák hitelintézet részvény	657.—
Osztrák-magyar államvasút	648.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.31
Német birodalmi márka	118.30
London	242.30
Páris	96.25

S z e s z ü z l e t.

— Augusztus 27. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter %/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsanként.

C S A R N O K.

Eljegyzés.

Irta: Roderich Albert.

Mister John Blackbok a leggazdagabb ember New-Yorkban. Mikor tudtára adtam, hogy irni fogok róla. egyuttal arra kértem, hogy számlálja meg már egyszer a pénzét, mert az olvasóknak híven akarok beszámolni, hány milliónak ura. Mert én szeretem, ha közleményeim pontosak. Soha sem térek el ettől az elvtől s ebben valamennyi író emberrel kiállok a versenyt. Mikor kérésemet újra és nyomatékosan megismételtem, Blackbok ur gunyosan mosolygott és így szólt:

— Uram, megszámlálni nem tudom a pénzemet. Az teljes lehetetlenség. Mire a végére érnék, elfogyna éltünk mécsé. Hanem, ha tessék, hívassuk el a statisztikusokat a jobbak közül és azok segítségével úgy hozzávetőleg megállapíthatjuk a vagyonomat.

— Rendkívüli nagy szivességet tesz ön nekem ezzel, — válaszoltam én hálásan.

Két évi, három és félhavi szakadatlan munka után elkészültek a mérnökök a kimutatással. Igazi mérnökmunka volt, — lehetetlen rajta eligazodni. Közleni sem tudok belőle semmit a az egész csak le nem nyomtathatom! Hanem annyit mégis mondhatok, hogy ha Blackbok ur valamennyi ingatlanának értékét dollárokra válthatnám s az ezüst dollárermeket egymás mellé rakhatnám a föle színén, — a leggyorsabb menetű vonatnak is tíz hónap, három hét, öt, nap, tizenhat óra és 24 percig kellene robognia, míg ezen a dollár-sávon végig száguldana.

Ha pedig mindezt a sok dollárt egyetlen tömeggé olvasztanók és tíz méter magasságból a kikötőbe ejtenők, a kiköppenett víztömeg árvízveszedelembé döntené a várost s el is öntené a 21-ik utcáig s ledöntené a házakat egész az 7 számig. Ez a szám ugyanis olvashatatlanul van írva a mérnökök kimutatásában. En szeretem az igazságot s tartozom azzal a kijelentéssel, hogy azok Lamérnökök nem szokásból, nem is véletlenül, még kevésbbé akaratlanul tették olvashatatlaná azt a számot, hanem tudva és akarva, merőben turpisságból, nehogy valaki, — ki-ben esetleg kétely támadhatna a számítások helyessége iránt — utánuk számíton és még talán kisíssa, hogy egy házzal tovább is terjedne a katasztrófa. Vagy talán mégis véletlenül tették? Eh most magam sem tudom, hogy mit higgyek. Borzasztó az, mikor az ember szereti az igazságot! Talán 54 áll azon a helyen? De hátha nem. Nos végtére is maradjuk a kérdőjelnél.

Arra a kérdésre, hogy hogyan és mikép jutott mister Blackbok ez óriási vagyonhoz, mosolyogva így felelt:

— Én magam sem tudom. Volt nekem több vállalatom is. Most jut eszembe például a papirkoporsó gyár. Koporsókat készítettünk papírlémezéből. Olyan olcsón adtuk, hogy csak tömeges fogyasztásnál keresünk általuk valamit. Azért is voltunk kénytelenek az orvosok pártolásáért könyörögni. De ne gondolja, hogy sejtetes árut szállítottunk. Oh nem. Tetszhalottak egész serege irt hozzánk elismerő levelet hogy koporsóink czélszerűen vannak berendezve és hogy kellemes fekvés esik bennük. Eszembe jut még az én favasutam. Sinek, kocsik, moz-

donyok minden fából. Minden utas teljes ellátáson kívül 5 dollár óradíjat kapott, ha utra kelt rajta. Az életét pedig az én javamra biztosítottam. Very well, nos?

Az utolsó szöveget ugyan nem értettem de azért álmélkodva kiáltottan föl.

Mister John Blackboknak egyetlen leánya volt a bájos — édes — aranyos — kis Anni Edith Holidessza Susanna Ellen Filadelfia Eszter. A keresztségben csak három nevet kapott. Az se kevés. De mikor tudtára jött a fontos szerepnek, mely reá vár a nagyvilágban, akkor ő maga még négy nevet választott az addigiakhoz. A hétnek minden napjára egyet. En szeretem az igazságot és e miatt és azért is, nehogy valami bátalommal illethessen valaki, pirulva bevallom, nem állhatok jót a nevek sorrendi hüségért. Hanem jaj annak, ki miss Blackbok barátai vagy barátnői közül hétfőn vagy kedden nem azon a néven szólítja, a melyik arra a napra meg van állapítva.

Miss Blackbok e pillanatban tizennyolcz éves. Termete csinos, az arca nem valami szép, hanem valami különös volt. Evék során annyira gyakorolta az előkelőséget, hogy soha meg nem moczcant ennek az arcznak egyetlen izma sem. Sohasem nevetetett, sohasem sirt. Egyáltalán nincs az a kedélyhullám, mely a kisasszony arcán csak kevésbé is kifejezésre tudna jutni. A legtökéletesebb önuralmat sajátította el.

Természetesen a sport minden ágához is kitűnően értett.

Artható, hogy a bámulók egész serege rajongta körül folyton és számosan számítottak kegyére, kezére. De miss Blackbok még nem határozott. Egy időben az ifju Percy Vitewaternek voltak jó kilátásai. De mikor mint kérő jelentkezett, miss, Blackbok a válasz előtt azt kívánta, hogy tandem járja meg vele a Niagara vizezés fölött kifeszített kötelet. Ezt Percy Vitewater nem akarta megtenni.

(Folytatása következik.)

Aradi nyári szinkör.

Kedden, 1900. évi augusztus hó 28-án:

CUMBERLAND

világhírű gondolatolvasó egyetlen előadása.

EZT MEGELŐZI:

Süketnek kell lenni.

Vigjáték 1 felvonásban. Errich után fordította: Császár M.

SZEMÉLYEK:

Damoiseau . . . Bács Károly. | Placide Gáthy K.
Eglautène . . . Harmath J. | Bonifác Andorffy P

Kezdete 7 és fél órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 27. —

Fehér Kereszt szálloda. Müller Róbert kereskedő Orosháza. — Dr. Grossman Jenő ügyvéd Budapest. — Lusztig Simon utazó Bécs. — Friedl Károly utazó Budapest. — Kneizel Adolf tanár Bécs. — Szalay Károly tanár Budapest. — Balog Gyula utazó Budapest. — Mitler József utazó Bécs. — Stukart Bernát utazó Bécs. — Jankovics Dusan birtokos Krsolya. — Kimmel Károly bérlő Temesvár. — Zauf Antal utazó Fiume. — Geiringer József utazó Budapest. — Deutsch Mór kereskedő Temesvár. — Pollák Sándor utazó Budapest. — Spitz József utazó Budapest. — Sugár Lajos mérnök Budapest. — Mirka Alfréd főhadnagy Temesvár. — Incze József vállalkozó N. Várad. — Széki Károly főmérnök Budapest. — Lux Markus utazó Bécs.

Vass Szálloda. Sonnenschein Mór utazó Bécs. — Valérián József birtokos Világos. — Kádár N. közgyám Halmagy. — Herskovits Lajos fakereskedő Zám. — Haas Sámuel utazó Bécs. — Epstein Pál utazó Bécs. — Král László utazó Bécs. — Kohn Mór kereskedő Belényes. — Kohn Jakab utazó Budapest. — Herskovits Ignác fakereskedő Zám. — Balta Dezső birtokos Battonya. — Klein Sámuel utazó Budapest. — Lámi N. utazó Bécs. — Schweiger Henrik birtokos Halmagy. — Kumerland N. művész Budapest. — Motorka N. lelkész Agris. — Deneberg N. utazó Bécs. — Szakács Gábor gazdász Makó.

Központi Szálloda. Lovag Schwitzer Lajos tábornagy Temesvár. — Krüger Sándor kereskedő Berlin. — Spitz Samu fakereskedő Zám. — Horváth János tanár Roman. — Gross Bertalan kereskedő Battonya. — Stark Vilmos kereskedő Szeged. — Fischer Miksa kereskedő Hostonik. — Weisz Dezső utazó Szászváros. — Radó Odön utazó Budapest. — Vecsey Lajos utazó Budapest. — Vehle György főmérnök Budapest. — Fabriczius Gusztáv főmérnök Budapest. — Mandel Mihály birtokos Kaszaper. — Kovács Agost főkönyvelő Királyszállás.

NYILTTÉR.*

Ügyes lapkihordók

azonnal

felvétetnek

az

Aradi Közlöny

kiadóhivatalában.

Értesítés.

A „Wollák és Weszely“ aradi czég alólírott volt beltágjai barátságos megállapodás folytán ezen czég törlését és a társas viszony megszüntetését egyetértőleg elhatároztuk s ezt a körülményt a t. cz. közönség és üzletbarátaink becses tudomására hozzuk azzal, hogy a czég **cselekvő** és **szenvedő** állapotát alólírott ifj. Weszely Pál vette át.

Arad, 1900. aug. 24.

*Wollák József,
Ifj. Weszely Pál.*

2533

MARTINI SÖRCSÁRNOK UJ-ARAD.

Akár esik!

Akár szép!

ORPHEUM.

Ma és a következő napokon

Grossmann József

közkedvelt igazgató és komikus vezetése alatt áltó

„IMPERIAL MULATÓ“

5 férfi.

társaság

6 hölgy.

nagy előadást

tart, eddig még nem látott műsorszámokkal.

Különösen figyelembe veendő szigoruan betartott családí műsor.

Naponta 2 uj bohózat.

Kezdete este 8 órakor. — *Belépti-díj 1 korona.*

Előadás után az éjjeli órákban csak a rendes csolnak-díj fizetendő.

Számos látogatásért esd **Az igazgatóság.**
Tiszta italokról, kitűnő konyháról és szolid kiszolgálásról gondoskodik

Martini Mátyás,
vendéglős.

1557—900. sz.

Hirdetmény.

Nagy-Kamarás község határában folyó évi augusztus hó 24-én egy drb. 2 éves pejszőrű kancza (hóka, e. j. lába kesely) és egy drb. koros deres paripa (2 h. l. kesely, h. b. czombján OJ. bélyeg) leírásu ló befogatott.

A tulajdonos f. évi szeptember hó 14-éig bezárólag alulirt községi előjáróknál jelentkezhetik s tulajdonjogát beigazolhatja.

Ha tulajdonjogát beigazolni képes tulajdonos a fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állat, mint gazdátlan jószág, Nagy-Kamaráson, 1900. szeptember hó 15-én tartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Nagy-Kamaráson, 1900. évi augusztus hó 25-én. 2542

Fikker József, **Vigh András,**
jegyző. bíró.

19217/383/1900. sz.

Hirdetés.

Ezennel közhírré tesszük, hogy törvényhatóságunk területére nézve általunk a törvényhatósági utaink

5903—164/1900.

Szabályrendelet

a kerékpároknak (bicikli, tricikli, tandem, vagy bármely név alatt előforduló ilyenmű közlekedési, vagy sport-eszközök) városi adóval való megterhelhetőségéről.

1. §. Aradi lakosok tulajdonát képező, vagy általuk használt teherhordó tartánnyal, ládával el nem látott kerékpárok után darabonként és évenként közigazgatási végrehajtás útján behajtandó öt forint vagy 10 (tiz) korona városi adó fizetendő.

2. §. A kerékpár tulajdonosa, vagy használója köteles a kerékpárt, annak gyári számát és más legközelebbi ismertető jelét ezen szabályrendelet életbeléptetésétől számított 15 nap alatt a városi adóügyi osztálynál bejelenteni és a kerékpáradót a fél nevével, a kerékpár ismertető jelével és adófizetési év és napló számával ellátott nyugta és az év és napló számmal ellátott adójegy ellenében az adópénztárnál egyszerre lefizetni. Az adójegy a kerékpár kormányrudjára, attól elválaszthatatlanul reá illesztendő.

3. §. A kerékpárra erősített jegy az év folyamán el nem távolítható. Ha a jegy elvesz, vagy elromlik, a városi adóhivatalnál a jegy elvesztése bejelentendő s az elromlott jegy beszolgáltatandó, a mikor is a városi adóhivatal a régi jegy érvénytelenségét feltüntetvén, a félnek a jegy előállítás költségeinek megtérítése ellenében új jegyet szolgáltat ki.

4. §. A kerékpáradó a naptári évre számított. Az évi adó teljes összegében és előre fizetendő az év első hónapjának közepéig.

5. §. A kinek időközben jut kerékpár a birtokába, kerékpárját a városi adóhivatalnál azonnal és annak használatba vétele előtt bejelenteni és érette az egész évi adót ugyanaz alkalommal befizetni köteles s aki évközben kerékpárján tud, vagy a kerékpározással felhagy, a befizetett adó visszatérítését nem igényelheti.

6. §. Midőn egy kerékpár tulajdonosában évközben változás áll be, az új tulajdonos a kerékpár után már megfizetett évi adót újból megfizetni nem köteles, ha az eladótól az adó megfizetését igazoló nyugtát s a megfelelő jegyet is megszerzi s ezen körülményt a nyilvántartásban leendő keresztülvezetés végett a városi adóhivatalnál 24 óra alatt bejelenti.

7. §. A kerékpárok utáni adófizetés alól fel vannak mentve: a) a tényleges szolgálatban álló katonai egyének, kik parancsnokságuk rendelkezései folytán kerékpározni kötelesek; b) a posta- és táviratszolgák; c) a városi rendőrök és tűzoltók; d) kerékpárok elárúsítói raktáron tartott kerékpárjaik után; e) kerékpáron a város területén keresztül vonuló és oly idegenek, kik kerékpárjaikkal 8 (nyolcz) napon túl a város területén nem tartózkodnak; f) tiz éven aluli gyermekek, ha az 1-ső §-ban körülirt járműveket a házon belül használják; g) az aradvárosi önkéntes tűzoltókar működő tagjai;

a b) c) alattiak is azonban csak tényleges szolgálatuk tartamára

hálózataról megállapított terveket és úthálózati kimutatást 1900. évi augusztus hó 25-től szeptember hó 25-ig a városháza emeleti tanács-termében közszemlére kitettük.

Szabadságában áll azokat bármely adófizető polgárnak megtekinteni s azokra netáni észrevételeit, vagy felebezését folyó évi szeptember 25-ig Arad sz. kir. város tanácsa útján beterjeszteni.

Kelt Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1900. évi augusztus hó 8-ik napján tartott rendes havi közgyűléséből.

Kiadta:
Institoris Kálmán,
főjegyző.

Arad szab. kir. város kap. hiv.

12514—900. kh. sz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város területén sertésvész állapotát megértesitem a lakosságot, hogy a sertésvásárok tartása, a sertéseknek a városból való kihajtása, valamint a sertéseknek a városon keresztül lábón való áthajtása betiltatott.

Aradon, 1900. évi augusztus hó 25-én.

Sarlot,
főkapitány.

és csak annyiban, amennyiben szolgálati egyenruhában kerékpároznak; a g) alattiak, ha működésükre nézve a kapitányi hivataltól kiállított igazolvánnyal bírnak. Az ily tűzoltók azonban a kerékpárt csak a tűzvész helyére való menethez és jövethez használhatják.

Az a) alatti katonai személyek ezen jegyeket felettes parancsnokságuk, a b) c) alattiak pedig felettes hatóságuk és azok megkeresésére díjtalanul kapják.

8. §. Idegen kerékpárosok, kik 8 napon túl, de egy havi időtartamot meg nem haladó ideig tartózkodnak a városban, ezen időtartamra 2 (kettő) korona kerékpáradót kötelesek fizetni.

Hosszabb időre terjedő itt tartózkodás eselén az egész évi adó fizetendő általuk.

9. §. Ha az 1-ső §-ban körülirt jármű használatban nincsen, az után adó nem fizetetik.

Az ily használaton kívüli járművet tartozik tulajdonos a városi adóügyi osztálynál bejelenteni, a melyre a városi hatóság ellenzárt alkalmaz.

A ki az ellenzárt levenni kívánja, azt előzőleg a városi adóügyi osztálynál bejelenteni köteles.

10. §. Ellenőrzés gyakorolhatása céljából köteles a kerékpáros a rendőr felhívására azonnal megállani és adójegyet megmutatni.

A ki a rendőr ebbeli felhívásának eleget nem tesz, kihágást követ el, s a szegény alap javára 10 koronáig terjedhető bírsággal sújtható.

11. §. Jövedéki csonkítást követ el és a megrövidített vagy a megrövidítés veszélyének kitett adón kívül közigazgatási végrehajtás útján behajtandó 100 (száz) koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtatik: a) a ki kerékpárt tart és azt az 1. és 8. §§-ok szerint be nem jelentette;

b) a ki a 2., 3., 6. és 8. §§-ok szerint jegy nélkül kerékpározik;

c) a ki kerékpárját eltitkolja, hamis kerékpárjegyet használ, vagy kerékpárjegyet elidegenít;

d) a ki az ellenzárt a városi adóügyi osztályhoz való bejelentés nélkül leveszi, 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtatik.

A jövedéki csonkítás megtörténte és megállapítása esetén a kerékpár elkobozható s a kiszabott pénzbírság és adó befizetéseig visszatartandó. Ha a kiszabott pénzbírság és adó 15 nap alatt be nem fizetettnek, az elkobzott kerékpár nyilvános árverésen eladható. A befolyt vételárból először az adó, azután a pénzbírság fedezendő s az esetleg fenmaradó rész a kerékpár tulajdonosának kiadandó.

12. §. Kihágást követ el, ki a nagym. m. kir. belügyministerium által a kerékpárookra vonatkozólag 42154/1897. sz. a. kiadott körrendelet rendelkezéseit be nem tartja. Kihágás esetén első fokban a kapitányi hivatal, másodfokban a tanács, harmadfokban a belügyministerium határoz.

A szabályrendelet egyéb intézkedései körül felmerülő ügyekben, ideértve a jövedék csonkítási eseteket is, első fokban a tanács, másodfokban a közigazgatási bizottság illetékes, melynek határozatai ellen az 1896. XXVI. t.-cz. 34. §-a értelmében a m. kir. közigazgatási bírósághoz intézendő panasz van helye.

13. §. A kerékpáradó jövedelem a városi házipénztár javára, az esetleges bírságotól befolyó jövedelem pedig a szegényügyi kiadások fedezésére fordítandó.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1900. évi április hó 12-én tartott rendes havi közgyűléséből.

Kiadta:

Institoris Kálmán,
főjegyző.

A törvényhatósági bizottság 19407/394. számú határozata alapján ezen szabályrendelet 1900. évi szeptember 10-én életbe lép.

2752—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Magyarország ragadós száj és körömfájással nem fertőzött vármegyéből származó szarvasmarháknak és ezek nyers terményeinek Romániába való bevitele a romániai belépő állomásokon át ismét megengedett.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

Magyar kir. államvasutak.

Üzletvezetőség Arad.

22488—1900. sz. I.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak szentesi állomásán levő pálya vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1900. évi november hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át vagyis 1903. évi október hó 31-ig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hiva-

talos órákban megtekinthetők vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a szentesi pályavendéglő bérletére” feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1900. évi szeptember hó 15. déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános (I) osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 100— azaz száz korona kézpénzben vagy állami letétekre alkalmas érték-papirokban legkésőbb f. évi szeptember hó 14. déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtő pénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el. Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad, 1900. évi augusztus 19-én.

A magy. kir. államvasutak
aradi üzletvezetősége.

HANGSZEREK

gyári áron és előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók

KRISPIN JÓZSEF

hangszer-raktárában

(Alapított 1850.) Aradon, Deák Ferencz-utca 28.

Ugymint hosszú és rövid zongora, Mignon, Piano, Harmonium, hegedű, gordonka, nagybőgő, fuvola, clarinet, hurok és vonók AA zongorák a következő gyárakból: Bösendorfer, Ehrbár, Schweighofer, Productiv-Genossenschaft, Hoffmann, Dörr, Stelzhammer, Stingl, Proksch, Pokorny, Koch és Korsélt, Thék, Petrof, Partárt, Beregszászy, Sponnagel, Magrini, Lindholm, Werhel, Kern „Lira.“

2114

Kölcsöndíj havonként 8 koronától 20 koronáig.

A nő szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkínóbb, teljesen ártalmatlan, vegyírt és zsírmintés készítmény a

Margit-Crème.

Rövid idő alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket. még koros egyéneknek is idebajos arczszínt kölcsönöz.

Hamiltásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamiltások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőséget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalom.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegyikísérleti állomás vizsgálatai bizonyították, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltenek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

ALAPITTATOTT 1870.

ALAPITTATOTT 1870.

HÖNIG ANTAL és FIAI egyedüli vászon gyári főraktára

Arad és vidéke részére ARADON

Wadowsky Gusztáv

árúházában.

Uj nagy küldemény érkezett

Hönig Antal és Fiai

morva schönbergi gyárából

legjobb és legolcsóbban elősmert

vászon,

asztalnemű, kávésterítékek, törülközők és zsebkendők; ugy

Schroll Benedek Fia

hirneves chiffon-gyártmányai, melyeket eredeti gyári áron ajánl

Wadowsky Gusztáv

árúháza Aradon.

Folytonos újdonságok

selyem-, divat-, mosó-kelmék, fehér és színes divat-barchettek.

Dús választék csipke-, szövet- és Tunnis-függönyökben.

Futó-, pamlag- és szalon-szőnyegek, ágy- és asztalterítők minden kivitelben.

Levarrott

paplan és matraccok,

melyeket legolcsóbb árban ajánl

Wadowsky Gusztáv

árúháza Aradon.

Óriási raktár

férfi-divat cikkekben

u. m. i

ing, gallér, kézelő, nyakkenedők, kész alsó-nadrágok vagy méret után készítettnek, fehér és színes zsebkendők, harisnyák és esernyők.

Valódi Jäger-alsóruhák, valamint kiházasítási kelengyék dus raktára. Összeállítva 150 frttól 3000 frtig; mind a legjobb anyagból készülnek, melyeket ajánl

Wadowsky Gusztáv

árúháza Aradon.

Kinglinen csodavászon 1 vég 23 méter $\frac{4}{5}$ 6.50 frt. $\frac{5}{4}$ 7.50 „

1 vég pamutvászon 6 lepedőre 1 vég 14 mt. 155 cm. sz. 8.50 frt. 1 vég 14 mt. 168 cm. sz. 9.50 „